Dep. 9 1

K. K. STAATSANWALTSCHAFT MARBURG
Eingelangt am 18. DEZ. 1914
mit Beilagen 12 h 5' nm

Štev. 97. K. k. Oberstaatsanwaltschaft in Graz. Maribor, dne 18. decembra 1914. Letnik VI.

Naročnina listu:
Celo leto . . K 10·—
Pol leta . . „ 5·—
Četrt leta . . „ 2·50
Mesečno . . „ 1·—
Zunaj Avstrije:
Celo leto . . K 15·—
Posamezne številke :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila se računijo po 12 vinarjev od 6redne petitvrste: pri večkratnih oznanilih velik ::: popust. :::
„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor Koroška ulica 5. = Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Rusi se umikajo na celi črti.

Bitke pri Limanovi, na jugu pri Lodzu in ob Bzuri na severu zlomile ruski odpor. — Naše čete iz Karpatov ogražajo na jugu rusko umikanje. — Avstrijci in Nemci zasledujejo Ruse. S srbskega bojišča nob nih poročil. — V Flandriji srditi boji. — Drzen napad nemških križark na Scarborough in Hartlepool. — Križarkam se je posrečilo uteči. — V Dardanelah potopi angleški podmorski čoln turško ladjo. — Enver paša na kavkaškem bojišču.

Bodočnost v Avstriji.

Polagoma se zastor dviga in na oaru nemško-nacionalne in krščanskosocialne politike vidimo dejanja zadnjih dni. Kot vestni kronisti jih beležimo.

Krščanskosocialna stranka hoče enotno državo in bistvena vez enotne države bi naj bil nemški državni jezik. V zadnjem postulatu je edina z nemškim nacionalverbandom in zato je bilo čitati, da sta dr. Weißkirchner in dr. Groß konstatirala v glavnih točkah sporazumljenje. Nemški nacionalci so sicer za dualizem, krščanski socialci za enotno državo — brez dualizma, toda socialci prav dobro vedo, da še ni prišla smrt za dualizem, in za to bi se zazdaj v naši državni polovici naj pokazala enotnost vsaj v enotnem državnem jeziku. Na ta način se je zares moglo pribiti soglasje v glavnih obrisih. Za enoten državni jezik se upa pridobiti tudi nemško socialno demokracijo.

Glede vojaške skupnosti z Nemčijo so krščanski socialci odločno nasproti, med nemškimi nacionalci pa so tri skupine: nekaj jih je proti, nekaj ne zaupa v realiziranje te zahteve, nekaj jo zagovarja z gorečnostjo, ki brezdvomno ni v soglasju z avstrijskim mišljenjem.

Drugače je z idejo gospodarske skupnosti z Nemčijo. Tudi krščanskim socialcem ta misel ni nesimpatična, toda trudijo se ji najti obliko, v kateri bi samostalnost Avstrije in suverenost Habsburžanov prav nič ne trpela. Med nemškimi nacionalci je pa dvojna struja: ena noče nič slišati o taki skupnosti, druga je za njo v vsaki obliki, tudi brez pomislekov, ki jih gojijo krščanski socialci. Proti so nemški industrialci, drugi krogi so za. Vsled tega tudi dejstvo, da se na nemškem Češkem ta ideja ne propagira, pač pa v alpskih deželah, kjer vlada agrarec, meščan in uradnik.

V vladnih krogih se to združevanje nemških strank in strančic z izrazito ostjo proti drugim avstrijskim narodom ne vidi rado, za to se jim odmigava. V vladnem duhu pisana „Information“ z dne 14. t. m. piše:

„Iniciatorji (velike enotne nemške ljud. stranke) imajo brezdvomno namen, da bi že vnaprej eskomptirali mnjico na narodnostno bodočnost, kakor jo gledajo s svojim očesom v perspektivi bojnih dogodkov. Toda tako početje, ki prehiteva dogodke, je v najvišji meri času neprimerno in popolnoma napačno. Ne bilo bi kmalu kaj tako krivo in obsodbe vredno, kakor če bi se že danes poskušalo, da se nekaj od čistega uobička, ki ga pričakujejo vsi narodi monarhije kot sklepčno bilanco sedanje vojske, porazdeli med naše popačene, stare narodne in politične stranke . . .“

O združenju frakcij stranke prava.

Pod tem naslovom prinašajo „Novosti“ sledeče:

„Kakor izvemo iz verodostojnega vira, uvedena je te dni akcija za združenje enega in drugega krila stranke prava, takozvanih Frankovcev in Milinovcev. Akcija je podvzeta iz Bosne ter je v to svrho dopotoval član Hrvatske Narodne Zajednice in posetil že nekatere prvake jedne in druge frakcije stranke prava.“

Na to je odgovoril „Hrvat“, glasilo Milinovcev: Mogoče, da je kdo došel iz Bosne in da je izmenil svoje misli tudi s katerim uglednim članom Starčevičeve stranke prava v Zagrebu, toda tedaj se je ž njim razgovarjal samo kot s privatno osebo in izvedel le za njegove privatne, subjektivne nazore, ne pa za mnenje stranke kot take.

Za Starčevičevo stranko prava (Milinovce) so merodajne izjave in akcije, katere v imenu njenega predsedništva povzamejo ljudje imena in preteklosti dr. Ivo Prodana, Laginje, Špinčića, Sunariča in njim sličnih; zato se naj blagovolijo njeni pristaši ravnati po njih tudi spričo tako senzacionelnih vesti, kakor je ona najnovejša v „Novostih“.“

Z zjedinjenjem obeh frakcij stranke prava torej ni nič, Milinovci odločno odklanjajo.

Stranke v Dalmaciji.

Dne 2. decembra je dal deželni glavar Dalmacije, dr. Ivčević, sneti s poslopja deželnega odbora srbsko zastavo. Ta čin bo imel tudi v političnem oziru posledice, kajti očividno se bo dalmatinska „koalicija“ razrušila in s tem se spremenile tudi razmere v deželni zbornici.

„Spljetsko Jedinstvo“ je bilo prej velevažno glasilo dalmatinske konzervativne Narodne stranke. Ko pa je ta zavrgla konzervatizem in se začela vezati s Srbi in demokrati, je „Jedinstvo“ obsojalo to koalicijo in ostalo ob strani. Sedaj, ko Narodna stranka čisti svoje vrste, piše „Naše Jedinstvo“:

LISTEK.

Vitežki čin dveh ruskih častnikov.

Neki višji oficir piše v „Neue Freie Presse“ z dne 13. t. m.: Gotovo bo upljvalo blagodejno, ako se poroča javnosti tudi o slučajih vitežkega kavalirstva. Tak dokaz se nahaja v kijevskem listu „Ruski Misl“. Dva težko ranjena in ujeta avstrijska častnika: Kohanovski in Dell'Adami, sta smatrala za svojo sveto in moralično dolžnost, da sta objavila v imenovanem listu dve sijajni dejstvi vitežkega postopanja ruskih častnikov. Kohanovski pripoveduje: V izvrševanju izdanega povelja so šli naši polki čez mejo in so se takoj zapletli v boj z nekim ruskim huzarskim polkom. Razvil se je strahovit konjeniški spopad. Ko sem izgubil svojega konja, sem bil prisiljen, iti peš nad sovražnika. Končno sem padel. Zadela me je krogla iz samokresa in vrhu tega sem bil še poln ran, ki so mi jih prizadjali nasprotniki v boju s sabljami. Bojišče je ostalo za nami in ležal sem sredi med trupli svojih padlih tovarišev in ranjenih konj, ki so se valjali sem in tja in si prizadevali, postaviti se na noge. Ko je postalo temno, so prišli, kakor je to običajno, na bojišče marderji, ki so se, kakor lačni šakali, spravili nad ranjence in mrtvece. Ležal sem za nekim grmom in videl, kako se mi približujejo. Bili so že pred menoj in me zagrabili. Najprej je posegel eden v moje žepe, drugi pa mi je vzel uro. Vsi oficirji nosijo svoj denar v vojni na vratu. To vedno marderji (roparji) jako dobro. Bili bi oropali tudi mene, da ni prijahala v tem trenotku mimo ruska kavalerijska patrulja, ki je volkove v človeški podobi razgnala s streli kakor pse. Podpolkovnik, ki je vodil patruljo, je stopil raz konja, me posadil na sedlo in odjahal potem z menoj na obvezališče, kjer so me takoj za silo obvezali in okrepčali. Izprali so mi rane, mi dali jesti in piti in me nato položili na nosilnico. — Podoben je tudi slučaj častnika Dell'Adamija, iz jako odlične avstrijske rodovine. Dobil je dva silna udarca in tri ubode, oboje s sabljo, njegov konj pa je izgubil vse štiri noge. Obležal je napol mrtev na bojišču. Tudi do njega so prišli tatovi in mu grozili celo s smrtjo. V tem obupnem položaju mu je rešil življenje neki mimo došli ruski oficir, ki ga je hitro dvignil na konja in odpeljal potem v poljsko bolnišnico.

Sanje bojevnika.

„Spanje je „šparovc“ življenja“ — je rekel neki glasoviti vojskovodja. Na te besede spominja sedaj v nekem nemškem časopisu Dettlof v. Berg, ko pripoveduje jako zanimivo o svojih vojnih izkustvih, ki popolnoma potrjujejo trditev o spanju. „V svoji vojaški službi sem si pridobil izkustvo — pravi Dettlof — da je spanje, ki se ji moreš vsakočasno pridobiti ali ga pa otresti, velikega pomena za duševno in telesno sposobnost vojaka že v posadki, posebno pa na vežbališču in na vajah. Pri moji stotniji nas je bilo 5 častnikov, trije rezervni in dva aktivna. Ob neki priliki železniških prevozov se je dogodilo, da smo imeli v železniškem vozu na razpolago tri klopi, ki smo jih imeli za nočni počitek razdeliti na 5 oseb. V mrežo za prtljago ni hotel nikdo, tam so že počivali čokolada, revolverji in marsikaj drugega. Stisnili smo se kakor smo pač mogli in zaspali. Tudi naše moštvo je ležalo v vlaku drug poleg drugega kakor ukročeni krokodili, kar ni bilo čuda po tako naporni hoji; a še naporneja nas je čakala zjutraj, takoj po vožnji. To spanje nas je silno ojačilo. Nekoč sem doživel, da je neki vojak za časa odmora, naslonjen na neko drevo, zaspal „kot kanon“. Neki njegov tovariš, porednež prve vrste, ga je tako spečega privezal ob deblo; pak je imel privezani revež vse križe in težave, ko je zatrobilo k zbiranju. Dogodilo se je tudi, da je vojak zaspal na topovskem podstavku, ko je oddrdral skupaj ž njim, in je vojak, vzbudivši se, opazil, da je daleč od svoje čete. Ni mu preostajalo drugega, nego da je skočil doli in iskal svojo četo. Tako je v mirnem času, a koliko velja par ur trdnega spanja v teh težkih vojnih časih, to ve samo tisti, ki je kaj takega sam izkusil.

Naši vojni psi na delu.

Nekdo, ki se je udeležil bojev na ruskem bojišču, pripoveduje: Našemu polku se je ponovno zgodilo, da je bil v ruskih vaseh, skozi katere je korakal, obstreljevan, ne da bi se bilo posrečilo, najti storilce. To zagonetko smo končno rešili s pomočjo našega vojnega psa. Šli smo skozi neko vas, ne da bi nas bil kdo napadel. Komaj smo pa bili zunaj vasi, so že začele padati krogle v naš hrbet. Takoj smo se vrnili v vas in natančno pretaknili vsa poslopja, a našli nismo ne vojakov, ne orožnikov, ne municije. Že smo hoteli kreniti dalje, ko jo naš pes nenadoma ubere za neko kokošjo. Splošno smo mislili, da si hoče preskrbeti dobro pečenko in vojak, ki je vodil psa, mu je začel žvižgati in ga klicati. Toda drugače tako poslušna žival se sedaj ni niti zmenila in drvela naprej in sicer na splošno začudenje tudi še potem, ko je krenila kokoš v drugo smer. Nenadoma je pa pes izginil kakor bi ga bila požrla zemlja. Njegov voditelj je s samokresom v roki hitel na dotično mesto. Psa ni bilo nikjer videti, toda izpod zemlje so prodirali bolestni kriki. Prihiteli so vojaki in našli naslednji prizor: V zakriti jami sredi polja je bilo 8 ruskih vojakov. Enemu izmed njih se je bil naš pes tako zagrizel v trebuh, da mu je iztrgal drob. Ruse smo odvedli s seboj, nato pa s psom preiskali celo polje in našli vsega vkup še 150 ruskih vojakov, ki so bili skriti v jamah in tako iz zasede streljali na nas. Odslej smo skrite strelce po vaseh hitro našli. Večkrat so bile med njimi tudi ženske in civilisti.

Z izstopom nekaterih (plavačev s strujo) iz Narodne stranke, koji so ji sicer veliko škodili, a nikdar nič koristili, je stranka spašena, stranka ostaje. Toda pri nas je stranka narodno absolutno potrebna, ker je potrebno, da je v politiki tudi konzervativna stranka. Gorje zemlji, ki je nima. Od stranke prava ne moremo zahtevati, da bode konservativna, niti ne sme biti, ker je vedno v prvih vrstah boja za hrvatska prava. Stranka prava pa ni, mislimo, edina pozvana, da vodi hrvatski narod. Ona je pozvana, da ga navdušuje, bodri, podžiga v borbi za ideale in da v tem prednjači, a vodijo naj narod zmerni ljudje — obeh strank.“

Iz te izjave se razvidi, da stara Narodna stranka išče stika s stranko prava. Pravaško glasilo „Dan“ ne odklanja kooperacije Narodne stranke, ampak le pravi:

„Hvala Bogu, vsi se poznamo v Dalmaciji in vsi vemo, kdo so oni, ki so naše vrste najbolj zmešali z liberalstvom in s srbofilstvom, a to so osebe okoli Slobode, Crvene Hrvatske in Narodnega Lista. Oni niso od čistega, nesebičnega hrvatstva in krščanstva. Z njimi ne moremo imeti sloge.“

Fuzija stare, očiščene Narodne stranke in stranke prava v Dalmaciji je torej precej verjetna.

Italija.

Knez Bülow prinaša Italiji kompenzacije?

Italijanska „Perseveranza“ javlja, da prihaja novi nemški veleposlanik kot pošten mešetar v Rim, ker prinaša Italiji kompenzacije za njeno nevtralnost, tako, da bo dobila brez vojne vse, kar je upravičena zahtevati.

Z ozirom na razne vesti, da obljublja knez Bülow v imenu Nemčije Italiji Trentino, izjavlja „Kölnische Zeitung“ oficiozno, da Nemčija nikdar ne razdaja stvari, ki niso njene in da so torej podobne vesti prozorne izmišljotine intrigantov trojnega sporazuma.

Grof Bülow o Italiji.

Grof Bülow je rekel nasproti uredniku nekega rimskega lista sledeče: „Mi nismo od Italije zahtevali nobene pomoči. Nemčija in Italija sta ena na drugo navezani. Njuni interesi si ne nasprotujejo in njunega razpoloženja ne motijo nobeni kalni spomini.“

Manifestacija za nevtralnost Italije.

Iz Rima poročajo: Novo ustanovljeni „Odbor za varstvo italijanskih interesov“ je sklical v nedeljo zborovanje svojih pristašev, na katerem je bila pod predsedstvom poslanca Belmonte sprejetar esolucija za nevtralnost Italije.

V dvorani je prišlo opetovano do burnih prizorov, ker so se bili utihotapili tudi radikalni in republikanski pristaši v namenu, da razbijejo shod.

Laški radikalci in laška nevtralnost.

Eden voditeljev laških radikalcev v zbornici, M. Forelli, piše v „Giornale d'-Italia“ o laški politiki v sedanjem času sledeče: Naše neposredne nacionalne zahteve nas stavijo brez dvoma v nasprotstvo s skupino Avstrija-Nemčija, nadaljnje naše potrebe in naš razvoj v Sredozemskem morju in še dalje nas pa postavljajo v nasprotstva z drugo skupino. Ta slučaj se utegne zgoditi preje, kakor kdo misli, ker bi zmaga Francije in Nemčije sama na sebi ta slučaj pospešila. Italijani ne smemo biti enostranske politike, ampak mnogostranske, vedno pa čisto italijanske.

Italijanski senat odobruje nevtralnost.

Rim, dne 14. decembra.

Italijanski senat je danes pričel z debato o vladni izjavi. Vsi govorniki so izrekli vladi popolno zaupanje glede njene politike in so odobravali, da je Italija proglasila svojo nevtralnost.

Senator Barzelotti je izjavil, da popolnoma odobrava izjavo vlade, ki je prav tako oddaljena od formule absolutne nevtralnosti, kakor od formule vojne. Izrekel je željo, naj bi Italija ob pravem času posredovala, ne z orožjem, marveč z mogočno in ob enem ukazujočo mirovno akcijo, da s tem prepreči, da bi bila Italija oškodovana vsled spremembe prejšnje zemljepisne in politične konfiguracije. Ako se trdi, da bi škodoval našim interesom zmagovit pohod avstro-ogrske armade na Balkan, je na drugi strani prav tako krivično, da bi postala v slučaju uničenja centralnih evropskih držav Adrija slovansko morje, Sredozemsko morje pa francoska in angleška domena.

Da se prepreči nevarnost, da bi Italija opustila svojo nevtralnost, zadošča, ako se označi pristaše te intervencije. Izvzemši dela liberalne stranke, ki se da voditi od napačnih premis, so zagovorniki vojne samo protiustavni ljudje, antimilitaristi od včeraj, ki iščejo v vojni samo priložnost, da bi spremenili naš notranji položaj ter vzbudili v državi revolucionarne in anarhistične klice.

Govornik je opozarjal na nevarnost, ki grozi italijanskim kolonijam od strani Turčije, ako se Italija udeleži vojne na strani trojnega sporazuma. Računi o izidu vojne in sodbe, da bo tista država, ki se ne udeleži vojne, ostala brez kompenzacij, so naivne, zakaj predpogoj za take račune je popoln poraz ene izmed vojskujočih se strank. Da pa tu popoln poraz najbrže ne bo zadel tiste stranke, o kateri nekateri sodijo, se da to sklepati po junaštvu, s katerim se bori Nemčija. Trezni preudarki govore proti intervenciji, ki bi povečala samo moč na morju tekmujočih držav. Razlogi morale ter politične in mednarodne poštenosti govore proti temu, da bi svoji zaveznici zadali zadnji smrtni sunek.

Senator Climirri je izrekel svoje zaupanje vladi in zaključil svoj govor z besedami: „Prerojena Italija hoče prelivati svojo kri samo v obrambo za nedotakljivost, neodvisnost in čast italijanskega naroda“.

Senator Morandi je predlagal, naj bi Italija v sedanji krizi delovala na to, da se omeji oboroževanje držav.

Senator Pedotti je nato utemeljeval ta-le dnevni red:

Senat odobruje v celem obsegu vladno izjavo. Nato je izjavil, da smatra proglasitev nevtralnosti za dobro, ako bi pa nevtralnost ne zadostovala, bo naloga vlade, da preskrbi popolno pripravljenost armade in mornarice. Danes pa že lahko trdimo, da sta armada in mornarica pripravljeni za vse žrtve, ako bi pa bilo potrebno, bo domovina žrtvovala zadnji vinar in zadnjega moža. (Viharno pritrjevanje.)

Ministrski predsednik Salandra se je zahvalil senatu za izraženo zaupanje in izjavil, da se bo ravnal po nasvetih, ki mu jih je dala zbornica.

Burne demonstracije na rimski univerzi.

Iz Rima poročajo: Že več dni se ponavljajo na univerzi uprav divji prizori. Dijaki demonstrirajo za vojno ter psujejo in ogrožajo one profesorje, ki se zavzemajo za nevtralnost, posebno pa one, ki so znani kot prijatelji Nemčije. Zlasti neprijetni prizori so se odigrali v slušalnici profesorja Marinettija, katerega so dijaki kot prijatelja Nemcev celo dejansko napadli.

Argentinsko žito za Italijo.

Iz Rima poročajo: Med argentinsko in italijansko vlado je prišlo sedaj v vseh važnih finančnih vprašanjih do sporazuma in v kratkem se pričnejo ogromni transporti argentinskega žita v Italijo.

Nemci ob angleški obali.

Napad nemškega brodovja na Anglijo.

Dunaj, dne 17. decembra.

Iz Berolina se uradno javlja: Deli nemškega vojnega brodovja so napadli angleško izhodno obrežje in so obstreljevali dne 16. decembra zjutraj obe utrjeni obrežni trdnjavi Scarborough in Hartlepool. O nadaljnem poteku podvzetja se še ta čas ne more ničesar javiti.

Po angleških poročilih je bilo v Hartlepoolu ubitih čez 20 oseb, 80 jih je bilo ranjenih in povzročena precejšnja škoda. Obstreljevanje trdnjave West-Hartlepool se je pričelo med 8. in 9. uro predpoldne. V Scarboroughu sta bili poškodovani dve cerkvi. Več streh se je udrlo. V Whitby-ju je baje v zgodovinskem oziru važna opatija porušena. Prebivalci beže v notranjost dežele.

Poročilo angleške admiralitete.

London, dne 16. decembra.

Angleška admiraliteta javlja: Danes zjutraj se je vršilo važno gibanje nemškega vojnega brodovja v Severnem morju. Nemško brodovje je obstreljevalo Scarborough in Hartlepool. Oddelek angleškega vojnega brodovja so na raznih točkah zapleteni v boje. Boji se nadaljujejo.

*

Iz kakšnih vzrokov so nemške vojne ladje obstreljevale izhodno angleško morsko obal, je tajno. Nemško brodovje je moralo prepluti daljavo 500 km, predno je priplulo iz nemške pomorske luke do izhodne angleške morske obali. Vrhu tega pa še nastane vprašanje, kako je bilo mogoče, nemškemu brodovju se izogniti številnim minam, katere so položili Angleži ob vsej izhodni morski obali. Ker je angleška vlada opetovano zatrjevala, da je vsak napad nemškega brodovja na angleško morsko obal naravnost izključen, bo ta najnovejši napad odprl Angležem oči, da Anglija vkljub svoji mogočnosti na morju vendar-le ni varna pred nemškimi napadi od morske strani in da mora biti pripravljena še na marsikatera neljuba presenečenja.

Podrobnosti obstreljevanja.

London, dne 17. decembra.

Po poročilih o obstreljevanju Scarboroughа je bilo vreme takrat, ko se je pričelo obstreljevanje, megleno. Veliko žensk in otrok je zbežalo v nočnih oblekah na ulice. govori se, da je bilo oddanih 50 strelov. Iz Hulla se poroča, da so prejele oblasti zjutraj zarana obvestilo o nameravanem napadu nemškega brodovja na angleško morsko obal. Za obrambo so se prav skrbno pripravili. Artilerija in pehota sta bili na svojem mestu. List „Evening Chronicle“ javlja iz New-Castle: Smatra se, da so se udeležili obstreljevanja Hartlepoola 3 nemške križarke. Kakor hitro so pričele streljati, so jih že napadli 4 angleški torpedni rušilci.

Iz Scarboroughа došli strojevodja poroča, da je videl, kako so bili v Scarboroughu porušeni trije dimniki. Iz Vhitby-ja se poroča, da sta dve nemški križarki kraj hudo obstreljevali ter porušili postajo za dajanje signalov (znamenj) in večje število hiš. Zgodovinsko važna opatija je deloma porušena, ena oseba je pa bila ubita. Nemški križarki sta nato odplули.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 17. decembra.

V izhodnem delu Karpat se nahajajo Rusi glasom uradnega poročila še v Laborcza dolini in v zgornji dolini nadvornske Bistrice. V zahodnih Karpatih jih že davno ni, ampak tam so jih naše čete potisnile na črto Lisko, Krosno, Jaslo in Bialo dolino. Ruske čete na tej črti se srdito ustavljajo, to pa vidno radi tega, da branijo umikanje onih ruskih čet, ki so stale s čelom proti Krakovu. Te ruske čete so se umaknile že čez spodnji Dunajec in stremijo proti spodnjemu toku Sana.

Posadka v Przemyslu razvija zadnje dni veliko živahnost z izpadi ter brezdvomno zasleduje namen, motiti umikanje ruske armade ter ji onemogočiti dohod do Sana. Ako bo pravočasno ruski odpor ob črti Lisko—Jaslo zlomljen, bo kajpada umikanje Rusov ogroženo.

Na južnem Rusko-Poljskem zasledujejo naše čete umikajoče Ruse čez Piotrkow in Przedborz. Rusi hitijo proti rekam Pilica in Mida.

Na severnem Rusko-Poljskem se nadaljuje borba med Rusi in Nemci. Podrobnosti o tej borbi v sedanjem trenotku manjkajo. Le nemško poročilo pravi, da so zavzeli nekatere ruske postojanke ter ujeli 3000 mož in 4 strojne puške.

Nakratko se lahko reče, Rusi so na celi črti umikajo, ponekod z odporom, ponekod brez odpora.

Rusko uradno poročilo o zadnjih bojih.

Geneva, 14. decembra

Poročilo ruskega generalnega štaba od sobote, dne 12. decembra, javlja med drugim, da so začeli Nemci dne 10. in 11. decembra na črti Ilow—Lowicz zelo srdito napadati ruske postojanke. Tamkaj se bijejo noč in dan ljuti boji. Nadalje so se vršili dne 10. decembra južno od Krakova hudi boji, ki so se nadaljevali še tudi drugi dan. V poročilu se nadalje povdarja, da so se pojavile v okolici Krakova in med reko Dunajec in med Maligrodom zelo številne avstrijske in nemške čete, ki prodirajo.

Rusi priznavajo svoje težavno stališče.

Kodanj, 14. decembra.

Ruska uradna poročila priznavajo, da ima rusko desno krilo zelo težavno stališče. Ruski razglas z dne 10. decembra izjavlja, da rusko armadno vodstvo sedaj ni v stanu, da bi objavilo število mrtvih, ujetih in ranjenih vojakov, ki jih je ruska armada izgubila v zadnjih bojih na Rusko-Poljskem in Karpatih. Ta okolnost tudi preprečuje, da rusko armadno vodstvo ne more popraviti pred javnostjo število ruskih izgub, o katerih poročajo Nemci in Avstrijci in katero je gotovo pretirano. Vsled tega je že nastalo med ruskim prebivalstvom splošno razburjenje, ko se je izvedlo, da se odslej o ruskih izgubah ne bodo izdajali več uradni izkazi.

Zasedenje Novega-Sandeca važen uspeh.

Milan, 14. decembra.

(Uradno.) List „Corriere della Sera“ piše:

Zopetno zasedenje mesta Novi-Sandec v Galiciji pomeni velik uspeh za avstrijske čete, katere se sedaj na obeh straneh reke Dunajec uspešno borijo z Rusi. Naše bojevanje na tem delu bojišča obenem z borbami, ki se vršijo bolj na zahodni strani pomeni zelo resno nevarnost za Ruse.

Pri Wieliczki 5000 Rusov ujeli.

Krakov, 14. decembra.

„Nowa Reforma“ poroča o zmagovitih borbah pri Wieliczki, da so Avstrijci ujeli tam 5000 Rusov, med njimi 27 častnikov.

Rusi v Karpatih.

Budimpešta, 14. decembra.

O stanju upada Rusov čez Karpate so došla včeraj sledeča poročila:

Iz Varana se javlja: Pribito je, da je bil poraz Rusov v komitatu Zemplin uničujoč. Nekaj razpršenih sovražnih čet se še sedaj nahaja samo na najskrajnejši meji komitata. V Sztropku, kjer se je klatila le samo ena ruska patrulja, sicer se pa niso prikazale nobene druge sovražne čete. poslujejo zopet redno naše oblasti.

Iz komitata Saros so Rusi popolnoma že pregnani. Prebivalstvo Bartfelda se zopet vrača na domovja. Mesto samo vsled upada Rusov ni trpelo, a pač pa so Rusi oropali več stanovanj in prodajaln. Prebivalcem se ni zgodilo nič hudega.

V komitatu Ung je položaj nespremenjen. Le v nekem kraju se še nahajajo maloštevilne ruske čete, ki pa ne napadajo.

Tudi v komitatu Bereg je videti le majhne ruske čete, ki so udrle čez beskidski prelaz na Mažarsko.

V komitatu Marmaroš se položaj baje tudi ni spremenil. Rusi se nahajajo v precejšnjem številu v obmejnih krajih in zdi se, da za sedaj ne nameravajo prodirati dalje in so popolnoma mirni.

V komitatu Szepes se dosedaj niso pojavile sovražne čete.

V zahodno Galicijo se vračajo redne razmere.

Krakov, 14. decembra.

List „Nowa Reforma“ piše:

V Zahodni Galiciji je bojna moč Rusov očividno vedno slabša. Vidi se, da manjka Rusom pred vsem enotni vojni načrt. V prostoru med kraji Czorsztyn, Szczawrieka, Kroszienko, Loncko in Stari-Sandec je nastal popolni mir. Mesto Novi-Sandec je že v naši posesti. Vojaški položaj v zahodni Galiciji je ugodnejši, kot je bil kedaj poprej.

Proti Berolinu, ali proti Dunaju.

Amsterdam, 14. decembra.

Nizozemski listi objavljajo nek ruski vojni načrt, katerega so prejeli od neke strani, ki se pa ne imenuje. Po tem načrtu imajo baje Rusi namen, osredotočiti vse svoje moči posebno proti Avstriji in na obleganje Krakova, med tem pa nemške čete na Poljskem zaposliti le v toliki meri, da se ne morejo ukopati v jarke in zariti v močne okope.

Amsterdamski „Handelsblatt“ piše o tem načrtu: „Če obstoja v resnici, je zelo novega izvira. Do sedaj se je zdelo, da je bil namen Rusov prodirati z delom armade skozi izhodno Prusijo in Šlezijo proti Berolinu, z drugim delom pa zavzeti Galicijo. Mogoče je, da so spremenila ta ruski vojni načrt razočaranja, ki so jih doživeli Rusi pri prodiranju v izhodno Prusijo, in pa spretnost, s katero je pl. Hindenburg dosedaj zabranjeval prodiranje Rusov. Zdi se, da Rusi večkrat menjajo svoje vojne načrte. Ruski vrhovni poveljnik je v vednem dvomu, ali naj udari najpoprej proti Berolinu in nato še le proti — Dunaju, ali jo pa naj krene najpoprej proti Dunaju in potem še le proti Berolinu.

Ljuti boji na črti Ilow--Lowicz.

Rim, dne 14. decembra.

Semkaj došli ruski listi poročajo, da so se na levem bregu Visle razvili skrajno ljuti boji, ki so na črti Ilow—Lowicz dosegli višek.

Obstreljevanje Lowicza.

„Times“ poročajo iz Petrograda, da je Lowicz še v ruskih rokah, a da ga Nemci trajno obstreljujejo. Druga poročila, došla dne 13. decembra iz Rotterdama, pa poročajo, da se Lowicz že 14 dni od vseh strani neprestano bombardira. Uničene so javne zgradbe in zasebne hiše. Na ulicah padajo mrtvi in ranjeni kakor snopje.

Odločitev pade pri Lowiczu.

Stockholm, dne 14. decembra.

„Dagbl.“ poroča: Nemci so gospodarji fronte ob Visli. Odločitev pade pri Lowiczu.

V Lodzu velika zaloga snkna.

Kodanj, dne 16. decembra.

Londonski list „Daily News“ poroča, da je sedaj, ko so Nemci odvzeli Rusom mesto Lodz, ruski armadi preskrba zimske oprave za armado zelo otežkočena. Tovarne za sukno, ki jih je v Lodzu izredno veliko, je ruska vlada proglasila za svojo popolno last. V tovarnah se je delalo noč in dan, da se pripravi dovolj suknenega blaga za rusko armado. Poleg tega so se nahajale v Lodzu izredno velike zaloge sukna, ki je bilo že popolnoma za vojaške potrebe izgotovljeno in pripravljeno za izdelavo vojaške obleke.

Padlih in ujetih Rusov pol milijona

Berolin, dne 16. decembra.

Poročilo, da so izgubili Rusi skoro 160.000 mrtvih in ujetih, se nanaša na čas, ko so zavezniške čete zavzele Lodz, torej v času, ko se je v začetku novembra začela avstrijska in nemška armada na novo razvrščati. Če se upošteva, da so ruske izgube v prvih bojih na Rusko-Poljskem in v Izhodni Prusiji iznašale že 150.000 mož, se danes lahko s popolno gotovostjo računi, da znašajo sedaj ruske izgube več kot 300.000 mož. To število se lahko primerja moči desetero armadnih zborov. K tem izgubam se še morajo prišteti one, katere je imela ruska armada v bojih z Avstrijci v Galiciji, Bukovini in posebno pred Przemyslom. Te izgube se cenijo na približno 200.000 mož. To število je še poprej prenizko cenjeno nego previsoko. Ako se vse ruske izgube združijo v skupno število, vidimo, da so Rusi izgubili v bitkah z Avstrijci in Nemci svojih 500.000 mož. Število ranjencev pa še tukaj niti ni zapopadeno. To ogromno število pomeni za rusko armado izredno velik udarec.

Francoski general gre Rusom na pomoč?

Geneva, 14. decembra.

V dobro poučenih pariških krogih se govori, da je francoski general Pau odpotoval v Rusijo. Uradno še ta vest ni potrjena. Ali se je že v Rusiji toliko nezmožnih generalov odslovilo, da so zdaj Rusi prisiljeni, klicati na pomoč — francoske vojskovodje?

Dva ruska vlaka ponesrečila.

„Figaro“ poroča iz Petrograda: Trčila sta dva vlaka, 72 voz, naloženih z municijo. Eksplozija je bila tako strašna, da so se vsi vozovi razbili v male dele. Pok so čuli 60 km daleč. Živ ni ostal nihče. Sodijo, da so izvedli napad nihilisti. Zaprli so že veliko oseb.

Zaprti ruski generali.

Rim, dne 16. decembra.

Ruski generali, katere se dolži, da so zakrivili poraz Rusov pri mestu Lodz, med njimi tudi general Rennenkampf in kateri bodo postavljeni pred vojno sodišče, se sedaj nahajajo v zaporu v glavnem stanu vrhovnega ruskega poveljnika velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča.

Ruska socialna demokracija zoper vojsko.

Amsterdam, dne 16. decembra.

Ruska vlada je tako močno pritisnila na socialnodemokraško gibanje v Rusiji, da se je morala ruska socialna demokracija skriti takorekoč pod zemljo. Socialisti sedaj njih častnike v resnici tiskajo v kleteh in podzemskih hodnikih. V Moskvi, Petrogradu in Varšavi razširjajo socialni demokratje veliko število letakov, v katerih pišejo zoper vojsko.

Kruta usoda zadela Poljsko in Poljake.

Milan, dne 14. decembra.

List „Secolo“ je dobil iz Varšave sledeči zanimiv dopis o položaju na Rusko- in Avstrijsko-Poljskem:

V Rusiji so vsakokrat, če je izbruhnila kaka vojska, bili radi Poljakov zelo vznemirjeni. Vse Poljake, ki so bili podvrženi vojaški službi, so poslali ali na bojišče ali pa v Sibirijo, kjer so morali delati „orožne vaje“. Rusi so se namreč vedno bali, da bi se Poljaki vzbunili in bi nastal upor. Tudi letos, ko je spomladi postal vzduh po vojni vedno močnejši, je poslala ruska vlada kake pol milijona Poljakov v Sibirijo, kjer so se polki čez celo poletje neprestano urili v orožju in noč i dan delali priprave za armado. Ubogi Poljaki! Za uničenje svoje ožje domovine so morali brusiti in kovati morilno orožje! In ko je izbruhnila vojska, je moralo teh pol milijona Poljakov iz Sibirije na avstrijsko-ruske vojne pol ane iti se bori zoper svoje lastne krvne brate — avstrijske in nemške Poljake ter palit rodne poljske vasi. Ne da se tajiti, da so Poljaki, ki jih je usoda pridelila Rusiji, veliki prijatelji Avstrije. Poljakom v Rusiji je bilo znano, da se je v Avstriji njih jezik posebno spoštovalo. Poljaki so imeli v Avstriji posebno v šolskem oziru velike ugodnosti: svoje lastne šole in lastno vseučilišče. Ruski vladi je bilo dobro znano, da čutijo njeni Poljaki z Avstrijo. Radi tega si ruska vlada pred sedanjo vojsko ni upala napraviti glavno rusko obrambno črto na Poljskem, ampak je utrdila pravzaprav še-le desni breg reke Visla, torej rusko ozemlje. Rusi so se namreč bali, da bi Poljaki poročali Avstriji vse natanko o podvzetjih Rusije. Tako ležijo sedaj glavne ruske obrambne točke: Novogeorgievsk, Ivangorod in Brest-Litovsk na ozemlju, kjer prebivajo skoraj že sami čisti Rusi.

Poljska, ki je glede industrije najbolj bogata dežela Rusije, je sedaj gospodarsko uničena. Skoro vse tovarne so ali porušene, ali pa so ustavile delo. Dobra tretjina prebivalstva pa je izpostavljena največji bedi. Med prebivalstvom, ki ni moglo zbežati, je zadnji čas nastala naravnost grozna beda. Hiše porušene, živeža nič, živina odgnana in poklana, družine razkropljene, neusmiljeni ruski kozaki pa pobijajo in oskrunjajo nedolžne ljudi. Mnogo krvavih vojsk je Poljska prestala, a tako kruta, nemila in krvava usoda je še nikdar ni zadela.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 17. decembra.

Kakor znano, se je moralo naše desno krilo umakniti ker je stalo naenkrat mnogo močnejšemu nasprotniku nasproti. Vsled tega bi bilo tudi težko držati levo krilo, ki se je opiralo na Belgrad. Obramba Belgrada bi absorbirala mnogo sil, ki bi manjkale potem na onih točkah, kjer bo prišlo najbrž do odločitve. Zato so naše čete zapustile Belgrad. Srbsko glavno mesto smo brez boja zasedli in sedaj tudi brez boja zapustili. Vojaške vrednosti mu nismo pripisovali. Prehodni srbski uspehi nam ne smejo omajati trdnega prepričanja, da se pripravlja velik udarec proti srbski armadi.

Naše balkanske čete se zbirajo v močno utrjenih postojankah za nove operacije. Razpoloženje naših čet je prejkoslej izborno, kar bi naj bil nauk ra črnoglede nergače pri topli peči, da jih posnemajo.

Srbija prosi Bolgare in Grke za pomoč.

Sofijski list „Dnewnik“ javlja iz Niša:

Ko je bilo sestavljeno novo ministrstvo, je Pašič sprejel bolgarskega poslanika, katerega je prosil, da bi dala Bolgalija Srbiji vojaško pomoč. Zajedno je izjavil Pašič upanje, da Bolgari ne bodo pustili poginiti svojih srbskih bratov in jim bodo dali toliko zaželjeno pomoč.

Srbski poslanik v Atenah je obiskal grškega ministrskega predsednika Venizelosa, katerega je prosil v imenu srbske vlade, da bi Grčija v prid Srbiji posegla v boj. Venizelos je pa odklonil prošnjo.

Veliko blata na srbskem bojišču.

G. Jurij Picek, trgovec v Novem Mestu, ki je sedaj na južnem bojišču, je poslal g. cesarskemu svetniku knjigotržcu Urbanu Horvat sledeče pismo: „Dragi mi! Naznanjam Ti, da sem še vedno zdrav. Armada naša vsestransko dobro napreduje, naš polk je bil že mnogokrat v hudih bojih, vedno lazimo po velikih gorah v snegu in mrazu. Neverjetno, koliko človek vzdrži. Vreme je sedaj še precej toplo, a po hribih je sneg in mraz, sicer je pa silno veliko blata in slaba pota. Živeža imamo vedno za sproti, samo pijače ni nikakoršne za dobiti. Tukaj je takšen kraj, v katerem denar nima nobene veljave, ker se nič ne dobi. Vsi si želimo skorajšnega konca, pa je malo upanja.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 17. decembra.

Nemci zopet z novo silo poskušajo priti na obal. Angleški viri pravijo, da so Francozi in Angleži v najnovejših bojih v Flandriji izgubili okoli 24.000 mož v treh dneh. Iz tega se da sklepati, kako srditi so boji za obal ob kanalu. Ob enem pa še nemška ofenziva na tem bojišču dokazuje prijatelju in sovražniku, da vsled številnejših čet na ruskem bojišču njena vojna moč na zahodnem bojišču še ni zmanjšana. Pariški listi že tudi pišejo: Francosko-angleška armada vstraja tudi sedaj še v defenzivi, ker za enkrat ni računati na oslabitev nemške fronte.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, dne 14. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 14. decembra predpoldne poroča: Nemške čete so z lahkoto odbile slabše francoske napade na dele nemških postojank med reko Maas in Vogezami. Sicer pa ni z zahodnega bojišča kakor tudi iz izhodne Prusije in iz južne Poljske nič bistvenega poročati.

Na severnem Poljskem se operacije nemških čet nadaljujejo.

Glede na ruska in francoska uradna poročila se pripominja sledeče:

Iz Petrograda se je dne 11. decembra poročalo uradno sledeče: „Južno-izhodno od Krakova so Rusi nadaljevali prodiranje, zaplenili več nemških topov in ujeli okrog 2000 Nemcev“.

V resnici ni padel ne en mož niti ena strojna puška nemških čet, ki se bore južno-izhodno od Krakova, v roke Rusom.

Uradno pariško poročilo z dne 12. decembra za trjuje: „Severno-izhodno od mesta Vally je bila ena nemška baterija popolnoma uničena. Pri Deuxnoudu, zahodno od mesta Vignoulles les Hattouchatel, sta bili dve nemški bateriji uničeni, in sicer ena baterija težkega kalibra in ena baterija za obstreljevanje zrakoplovov. V istem kraju so Francozi razstrelili obmejno stražnico in razdejali več nemških strelskih jarkov.“

Vsa ta poročila so izmišljena.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, dne 15. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 15. decembra dopoldne poroča:

Francozi so napadli včeraj Nemce na več mestih, toda brezuspešno. Napad na nemške postojanke južno-izhodno od Yperna je bil odbit, pri čemur so imeli Francozi velike izgube.

Napad Francozov v kraju severno-izhodno od Suippesa in severno-izhodno od Ornesa (severno od Verduna) je bil istotako odbit, pri čemur so imeli Francozi velike izgube.

V kraju Ailly—Apremont (južno od St. Mihiela) so poskušali Francozi v štirikratnem napadu zavzeti nemške postojanke. Napadi Francozov so se izjalovili.

Istotako se je izjalovil ponovni sovražni sunek iz smeri Flireya (severno od Toula).

V Vogezih se še bijejo boji nadalje.

Ko so nemške čete zopet zasedle vas Steinbach, zahodno od Sennheima, so ujele 300 Francozov.

Iz Izhodne Prusije ni nič novega.

Nemška kolona, ki je prodirala čez Mlavo v smeri Cišanova, je zavzela pred številnejšim sovražnikom zopet svoje staro stališče.

Na Rusko-Poljskem se ni nič bistvenega pripetilo.

Neugodno vreme upliva na naše (nemške) odredbe.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, dne 16. decembra.

Iz nemškega glavnega stana se uradno poroča: Na zahodni strani francoskega bojišča je sovražnik zopet poskusil napad na naše postojanke preko Nieuporta. Sovražni napad so podpirale tudi sovražnikove ladje s svojim ognjem. Ves napor Francozov in Angležev je ostal brezuspešen. Napad je bil odbit. Nemci so ujeli 450 Francozov. Na ostali bojni črti ima nekoliko važnosti le zasedenje neke višine na zahodni strani mesta Seenheim, katero je sovražnik že od prejšnjega dne krepko držal.. O bojih na izhodno-pruski meji ni nobenih poročil. Na severnem Poljskem se napadi Nemcev na ruske postojanke pravilno razvijajo. Nemške čete so zavzele več močnih sovražnikovih opirališč in so ujele v teh borbah 3000 Rusov ter uplenile 4 strojne puške. Na južnem Poljskem so nemške čete, ki se borijo rama ob rami z zavezniškimi avstrijskimi četami, pridobile precej ozemlja.

Nemci popravljajo jezove v Flandriji.

Berolin, dne 15. decembra.

Po poročilih iz belgijske morske obali spravljajo Nemci velike množine lesa v poplavljeni okoliš v Flandriji. Smatra se, da popravljajo nemški pionirji jezove.

Ofenziva Francozov in Angležev proti nemškemu središču.

Kodanj, 15. decembra.

Pariška časnikarska poročila soglašajo, da nameravajo Francozi in Angleži začeti odločno ofenzivo proti nemškemu centrumu na francoskem bojišču.

Nadaljno vpoklicanje črnovojnikov v Nemčiji.

Dunaj, dne 12. decembra.

Korešpondenca Wilhelm poroča, da so se poklicali k prebiranju brez izjeme vsi od l. 1878 do vključno 1890 rojeni črnovojniški obvezanci, ki še ne služijo v črni vojski ali drugačni aktivni vojaški službi.

Nabori na Francoskem.

Bordeaux, dne 14. decembra.

Vojni minister je objavil poziv, s katerim kliče pod orožje letnik 1915, kakor tudi one mladeniče letnikov 1913 in 1914, ki pri prvem naboru niso bili potrjeni. Skupno število teh znaša 220.000, od katerih jih bo 210.340 dodeljenih pehoti.

Vsak polk dobi 1010, vsak alpinski lovski bataljon 600 in vsaka kolesarska stotnija 100 mož. Artilerija dobi le kovače, vsak polk po 30, skupno 2500 mož. Ženijske čete dobijo 4000, zrakoplovne čete 5000 mož. Rekruti morajo med 15. in 19. decembrom vstopiti pri svojih četah.

Spor v trosporazumu.

Bruselj, dne 15. decembra.

Iz zanesljivih virov se poroča, da že nekaj časa sem ne vlada sporazum med francoskim vrhovnim poveljnikom Joffre-em in angleškim vrhovnim poveljnikom Frenchom. Joffre je povdarjal na zadnjem vojnem posvetovanju, ki se je vršilo v mestu Dünkirchen, počasno nabiranje angleških vojaških novincev, ki onemogočuje vsako ofenzivo (prodiranje) ob izlivu reke Yser. Tudi je naglašal, da so tamkaj vezane močne francoske čete osobito za obrambo Anglije.

Na morju.

Rusko morje zamrznilo.

Petrograd, dne 15. decembra.

V ruskem pristanišču Arhangelsk se nahajajo nagromadene velike množine vsakovrstnega blaga iz Anglije in drugih dežel. Med tem blagom je pol milijona ton premoga, več tisoč ton šotskih slanikov, mnogo strojev, volne in zdravilnih snovi. Blago se sedaj ne more spraviti naprej, ker je morje pri Arhangelsku zamrznjeno. Rusi upajo, da bo letošnja zima posebno mila in da bo že v sredini meseca januarja mogoče zopet začeti s plovbo po ruskih vodah, ki so sedaj zamrznjene.

Francoski podmorski čolni hočejo v kotorski zaliv.

V nedeljo, dne 29. novembra, sta poizkušala 2 francoska podmorska čolna udreti v Boko Kotorsko. Na njihovo nesrečo ju je zapazila stražna ladja R, ki ju je pozdravila z brzostrelnim ognjem iz topov, tako da sta morala pobegniti. Naši zrakoplovci vedno opazujejo Francoze. Ne uporabljajo pa aeroplanov, ampak hidroplane, ki vozijo na morju ravno s tako hitrostjo, kakor v zraku. Ne mine dan, da ne obiščejo Lovčena, Cetinja in črnogorskih pozicij pri Baru, kjer zapuščajo svoje pozdrave z raznimi — bombami.

Tri angleške vojne ladje potopile?

Kolin, 14. decembra.

Kolinski list „Kölnische Zeitung“ prinaša poročilo angleškega lista „Daily Chronicle“ iz Novega Jorka, katero pravi, da so došle iz Buenos-Airesa (mesto v Braziliji) vesti, ki pravijo, da je nemška ladja „Dresden“ v pomorski bitki pri Falklandskih otokih prizadjala Angležem težke izgube. Nemški častnik izjavlja, da je sprejel brezžično brzojavko, iz katere je posnel, da so Angleži izgubili v tej bitki tri svoje vojne ladje.

Japonci zaplenili že 41 nemških ladij.

Frankobrod, 14. decembra.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Šanghaja: Od izbruha vojske se nahaja v japonskih pristaniščih že 41 nemških trgovskih parnikov, ki so jih Japonci zaplenili. Skoro vse te ladje so Japonci spravili v japonsko pristanišče Nagasaki.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 17. decembra.

Najvažnejši dogodek na turškem bojišču je, da se je angleškemu podmorskemu čolnu posrečilo priti dne 14. t. m. v Dardanele ter torpedirati turško vojno ladjo „Mesudije“, ki se je potopila. Angleški podmorski čoln se je vrnil nepoškodovan kljub temu, da so z utrdb ob Dardanelah pravočasno opazili sovražnika in ga obstreljevali. Čeprav relativna izguba za Turke ni velika, vendar bo ta dogodek uplival, da bo morala biti čuječnost proti sovražniku v Dardanelah podvojena.

Vice-generalisimus turške armade, vojni minister Enver bej, se je podal v spremstvu svojega nemškega pribočnika, generala Bronsarta, dne 3. t. m. na kavkaška bojišča.

Iz Damaska je odšla tam zbrana armada 40 tisoč mož, najbrže proti Egiptu.

Turki zasedli mesto Serail.

Carigrad, 16. decembra.

Iz Carigrada se uradno poroča: Boji, ki so trajali že več dni ob izhodni meji vilajeta (pokrajine) Van, so se končali v prid turških čet, ki so zasedle rusko postojanko pri Serailu, katero so Rusi trdovratno branili. Postojanka je padla vsled obkoljevalnega gibanja turških čet. Rusi se pomikajo nazaj v smeri proti Koturu. Zasleduje jih turška artilerija. Turške čete so ukorakale v Serail.

Serail, imenuje se tudi Sarail, je mesto z 10 tisoč prebivalci in leži 80 km od jezera Wan in 30 km od perzijske meje. Serail je bilo nekdaj glavno mesto srednjeveške države Kipčak, katero je vladal sloviti Mongolec Dschinglischan. Leta 1480 so Rusi razdejali Serail.

Mesto Batum gori.

Carigrad, 14. decembra.

Iz turškega glavnega stana se poroča, da je velika turška križarka dne 10. decembra tako močno obstreljevala rusko črnomorsko mesto Batum, da je izbruhnil v mestu požar. Ruske čete so se brez uspeha trudile, da bi ogenj pogasile.

Turška križarka obstreljuje stolp v Sebastopolu.

Berolin, 14. decembra.

Berolinskemu listu „Lokalanzeiger“ se javlja iz Kristianije: Tukajšnji listi so dobili iz Londona poročilo, ki pravi, da je priplula pred Sebastopol turška križarka „Midilli“ in je obstreljevala svetilnik. Napravila je precej škode. Turška križarka je izginila, predno so jo mogli Rusi obstreljevati.

Ustaja v Kavkazu proti Rusom.

Žerolin, 14. decembra.

Poročevalec berolinskega lista „Lokalanzeiger“ poroča svojemu listu iz Carigrada, da je izbruhnila v Kavkazu velika ustaja mohamedancev proti Rusom. 50.000 mohamedancev je uskočilo v turški tabor, da bi se bojevali proti Rusom.

Priprave za boj ob Sueškem prekopu.

London, 14. decembra.

Angleži se, kakor poročajo iz Kaira, pripravljajo za obrambo Sueškega prekopa. Močne čete so odposlali v Assiouth, ki leži med Arabsko in Libijsko puščavo, kjer pričakujejo prvega napada turške armade. Assiouth je strategično važen, ker obvladuje karavansko cesto, ki vodi skozi Libijsko puščavo v Sudan. Poplava se razteza ob Sueškem prekopu na desnem oregu do El Komtare; sčasoma poplavijo tudi levi breg. Posadko v Adenu so ojačile indijske čete; francoski in angleški avijatiki letajo vsak dan nad Sinajskim polotokom. Turki so opremljeni z najmodernejšim materijalom, s strojnimi puškami, oklopnimi avtomobili in s pijonirsko opravo. Spremljajo jih nemški zrakoplovci.

Nemški častniki poveljujejo ustašem v Maroku.

London, 15. decembra.

List „Daily Mail“ poroča iz mesta Rabat v Afriki: Vojaški strokovnjaki so mnenja, da ustaškim rodovom v Afriki, ki so se uprli Francozom, poveljujejo nemški častniki. To se sklepa iz načina sedanjega ustaškega vojevanja s tamošnjimi francoskimi četami.

Goltz-paša je došel v Carigrad.

Carigrad, 13. decembra.

Nemški maršal baron pl. Goltz-paša je včeraj ob 11. uri zvečer dospel na postajo Sirkedochi pred Carigradom in je bil sprejet od večjega števila nemških in turških dostojanstvenikov. Tudi avstrijski vojaški pooblaščenec, generalmajor Pomiankowsi, je bil pri sprejemu navzoč. Sprejem Goltz-paše je bil zelo slovesen. Danes popoldan je sultan sprejel pl. Goltz-pašo, njegovega sina, ki je nemški vojaški pooblaščenec v Sofiji, in nemškega vojaškega prisednika Rumunije, pl. Eronfarta, v avdijenci.

Kaj se zgodi z Dewetom?

Rotterdam, dne 14. decembra.

Brzojavka iz Capetowna pravi, da se nahaja vlada južnoafriške unije v zadregi, kaj ji je storiti z generalom Dewetom, ki je sedaj zaprt v Johannesburgu. Močna struja javnega mnenja zahteva smrtno kazen ali vsaj dosmrtno ječo na otoku Sv. Helene, dočim priporoča druga struja milostno postopanje, češ, da bi prevelika strogost utegnila izzvati nezadovoljnost med nespravljivimi Buri.

Novi portugalski kabinet.

Novi kabinet je tako-le sestavljen: Predsedstvo in mornarica Coutinho; vojna Verveira Albuquerque; sedstvom poslanca Belmonte sprejeta resolucija za Magelhaes; finance in zunanje zadeve Augusto Suarez; pouk Ferreiza Simas; Javna dela Luisa Bastos; kolonije Rodriguez Gaspar. Kabinet obstoja iz pripadnikov Coste ter bo nadaljeval politiko prejšnje vlade glede intervencije Portugalske in glede zveze Portugalske z Anglijo.

Portugalska za Angleško.

Holandski listi poročajo iz Londona, da je dala portugalska vlada trojnemu sporazumu na razpolago 35.000 vojakov. Predsednik portugalske republike je proglasil vojno stanje v vseh portugalskih naselbinah v Afriki.

Navdušenje za belgijskega kralja.

„Berliner Tagblatt“ poroča iz Pariza celo, da se tam od dne do dne veča navdušenje za belgijskega kralja, tako, da so njegov imendan in god kraljice na vsem Francoskem ostentativno obhajali. Splošno se agitira za to, da naj se krstijo vsi otroci, ki bodo rojeni v vojnem letu, na imeni Albert in Elizabeta. Kljub strogi cenzuri nastopa Borres tudi odkrito proti parlamentarizmu in prerokuje naravno potrebo prevrata republike.

Slike iz vojne.

„In šel je.“

„Königsberger Volkszeitung“ pripoveduje slevnemo in branita svojo težko rit s veseljem sofista dečo zanimivost:

V vasi S. v Izhodni Prusiji so se pojavile neke manjše ruske patrulje, dočim je šla glavna sila mimo soteske. Neki ruski dragonec se ustavi pred neko hišo in stopi v stanovanje. Domači gospodar se je skril. Rus je zahteval od gospodinje kruha. Prinesla mu ga je in položila na mizo. Ravno je hotel pomazati kruh z maslom, ko vstopi v sobo domači sinček. Gledal je Rusa in se smehljal. Ni mu storil ničesar. Tu se pojavi drugi, tretji, četrti in potem še peti otrok. Rus je postal resen in opazoval male, nedolžne otroke. Nato vstopijo še šesti, sedmi in osmi otrok. Rus položi kruh nazaj na mizo in pogleda sedaj mater, sedaj zopet otroke in kruh in maslo. Bil je očividno silno ginjen. Solze so mu nenadoma polile lica. Spomnil se je najbrže pri tem prizoru, da je tudi on družinski oče. Porinil je še enkrat kruh in maslo v stran, poljubil otroke drugega za drugim, segel njihovi materi v roko in stopil čez prag, ne da bi zinil kako besedo. Zgrabil je konja za uzdo in odšel z njim proti velikemu dvorišču nekje v bližini!

V boju padla mačka.

Slovenski vojak iz tržaške okolice piše iz severnega bojišča svojim sorodnikom:

Bilo je dne 29. novembra, okoli 2. ure popoldne. Zgradili smo bili most čez Vislo pri vasi Groble, da bi mogle naše čete čez reko. Opazivši to, so začeli Rusi obsipavati z granatami nas in naše delo. Prve tri granate so padle kakih 200 metrov od nas, a potem so padale vedno bližje — le na kakih 100 metrov razdalje. No, to obstreljevanje je zahtevalo le eno žrtev — revno živalico, ki je bila prihitela od nekje par sekund popred. Toda, da nam niso prihiteli še pravočasno na pomoč naši topničarji, bi nam bila tudi nam bila zadnja ura.

Kje je njegov grob . . .?

Magdeburški list „Volksstimme“ objavlja sledeči dopis: V tem času nepravičnosti in sovraštva napram drugim narodom, sredi silnih pretravanj, ki jih prinašajo listi, gotovo razveseli vsakega, če sliši tudi kaj lepega, spravljivega. Stariši nekega, začetkom meseca avgusta padlega nemškega častnika, so izrazili željo, da bi radi tudi za pozneje vedeli za grob svojega sina in so se obrnili tozadevno na župnika v

kraju I . . . s prošnjo, da postavi na grob lesen križ z napisom. Odgovor francoskega župnika, ki je prispel pred kratkim, se glasi: „Velespoštovani gospod! Razumem globoko žalost, ki jo občutite vsled izgube ljubljenega sina in sočustvujem z Vami v nadi, da Vas to vsaj nekoliko potolaži. Vse odgovarja resnici: Vaš sin je padel 9. avgusta ob 11. uri dopoldne, dočim sta bila njegova tovariša ujeta od naših vojakov. Bil je takoj naslednjega dne pokopan z vsemi vojaškimi častmi na našem pokopališču. Več višjih častnikov ga je spremljalo na njegovi zadnji poti. Ker smo našli pri njem molitvenik, sem mislil, da je katoliške vere. Zmolil sem na grobu molitve cerkve. Z veseljem izpolnim rad Vašo željo in postavim na grob lesen križ z napisom. Ko bo nesrečna vojna, ki napravlja gorje nam in vam, končana, boste odpeljali lahko zemske ostanke svojega sina v domovino in to tem bolj, ker je bil Vaš sin položen v poseben grob. Sprejmite, spoštovani gospod, še enkrat izraze mojega iskrenega sočustvovanja!

Hraber ruski krojač.

Dunajski list „Zeit“ piše: Med ruskimi, v Karpatih ujetih vojakih, se nahaja tudi neki krojač iz Odese, ki pač ni kak Ahil. Nekemu časnikarju, ki ga je obiskal, je dejal: Krojač sem in rezervist. Bil sem že v vojski in sicer v japonski, a avanziral sem do vojnega ujetnika. Pri nas so pod orožjem že možje 18. let in možje, stari nad 50 let. Zakaj se vojskujemo? Tega ne ve nobeden vojak. Ne sovražimo Avstrijcev in ne Ogrov. Pravijo, da prelivamo za Srbe kri. Kaj so nam Srbi mar! Moje načelo je, kadar stojim sovražniku nasproti, da vržem svojo puško proč in se dam ujeti. Tako sem storil napram Japoncem in tako postopam sedaj na Ogrskem. Meni ne bo nobena krogla ničesar prizadjala. Hrabra moreb'ti ni previdnost, a je zdrava. Krojač je jako rad ujetnik in potrpežljivo čaka, kedaj se vrne domov.

Raznoterosti.

„Straža“ se je zadnji čas zelo priljubila med slovensko-štajerskim narodom, kar spričuje od dne do dne naraščajoče število naročnikov. A tudi izven Štajerske si pridobiva list vsled svojih aktualnih člankov, s katerimi daje slovenski politiki pravec za sedanje veleresne čase, vedno več prijateljev in čitateljev. List je sedaj vsebinsko na višini, vsled koje lahko vsakdo, ki mu je za dobro stvar, pri prijatelju in neprijatelju govori za njegovo naročbo. Vsak list pa potrebuje ne samo dobre vsebine, ampak tudi solidne denarne podlage. Zato prosimo prijatelje in somišlenike, naj nam pridobijo z novim letom veliko novih naročnikov. Ne bo dolgo, ko bo list, kakršna je „Straža“, krvavo potreben v vsaki, še tako majhni vasici, da bo lahko parkrat na teden s krepko besedo pretrgal vse spretno spletene zanjke nasprotnikov ter z bakljo resnice in pravice kazal vedno pot slovenskemu ljudstvu do sreče. Pri našem delovanju nas bo vodilo staro slovensko geslo: Vse za katoliško, slovensko.

Avstrija, pozor! Po Mariboru se širijo nemški letaki, katerih vsebino priobčujemo doslovno in iz gotovih važnih razlogov v nemškem jeziku: „Den kostbarsten Preis des Krieges — und wir tun damit nur ihm selbst einen Gefallen — muß uns Österreich zahlen. Wenn wir Österreich im Kampf gegen Serben und Russen allein gelassen hätten und wäre Österreich zertrümmert worden; die deutschösterreichischen Lande hätten auch dann nichts zu befürchten gehabt; die hätten am Deutschen Reich offenen Anschluß gefunden. Aber Tschechen, Polen, Ungarn, Ruthenen und Slovenen wären der Russifizierung verfallen; wir, nur wir bewahren Österreich von dem Untergange und diese Völker vor der Moskowitischen Knu-

Mit unserem Gut und Blut erwerben wir das Recht auf Gegenleistungen seitens dieses Staates und dieser Völker, Dafür, daß sich wie Delbrück das ausmalt, indem sich Großserbien innerhalb der schwarzgelben Pfähle bildet, in dem sich Serben, Kroaten und Slovenen wohl fühlen sollen, ziehen wir nicht in den Krieg. Aber unsere Deutschen in Österreich, deren Augen schon so lange auf uns gerichtet sind, die so heißersehnte Erlösung zu bringen, das ist ein Ziel, das wir unter allen Umständen erreichen müssen, ein Ziel, das wir selbst im Falle eines vollständig verlorenen Krieges erreichen können. Die ehemals reindeutschen Gebiete Österreichs (Altösterreich) müssen von nun an ausschließlich dem Deutsctum vorbehalten werden, und dazu noch ein breiter Streifen, von Kärnten herunter bis Istrien, der Deutschland mittelbar den Ausgang zum Adriatischen Meere öffnet, zum deutschen Siedlungsgebiet erklärt werden. Jede Begünstigung der Tschechen und Slovenen hat in diesen Gebieten aufzuhören; tschechische und slovenische Beamten dürfen dort nicht angestellt werden; das Deutschtum hat in diesem Gebiet jede Förderung zu erfahren. Erst wenn diese Forderung erreicht ist, dann hat der Krieg wirklich Sinn gehabt, dann erst ist Deutschlands hehrste Aufgabe, Schützer des Germanentums zu sein, erfüllt. Norwegen und Schweden, dem Finnland und die Schweiz, der teile von Savoyen winken, werden von selbst den Schutz Deutschlands anstreben müssen und ein Bündnisverhältnis zu ihm, ähnlich wie Österreich trete, Dänemark kann den ersehnten dänischen Landstrich Nordschleswigs erhalten, wenn er, wie Niederlande, deutscher Bundesstaat wird, dann tritt Deutschland als Vormacht Gros-Germaniens mit diesen Krieg die Weltherrschaft.“ — Ta letak se je širil po Mariboru, ko so Avstriji zveste Slovence denuncirali in aretirali radi „veleizdaje“.

Nadvojvoda Franc Salvator v Mariboru. V četrtek, dne 17. t. m., je nadvojvoda Franc Salvator obiskal ranjene in bolne vojščake v mariborskih bolnišnicah. Ob ½9. uri predpoldne so ga na glavnem kolodvoru pozdravili naš prevzvišeni gospod knezoškof ter so se mu poklonili gg. namestn. svetovalec pl. Weiss, župan dr. Schmiderer, poveljnik vojaške postaje, pl. Weber, drugi častniki in udje Rdečega križa. Nadvojvoda je v prijaznem pogovoru s premil. Nadpastirjem in z navzočnimi dostojanstveniki določil red, po katerem bo obiskal bolnišnice, ter je takoj pričel z nadzorovanjem naprav za okrepčavo ranjencev na kolodvoru. Med tem so se Nadpastir peljali v frančiškanski samostan ter so pri glavnem vhodu v baziliko Matere milosti pričakovali nadvojvoda, mu pri prihodu podali blagoslovljeno vodo ter ga spremili k glavnemu altarju, kjer je opravil kratko pobožnost ter si nato z zanimanjem ogledal prelepo notranjo opravo dragocenega Marijinega svetišča. O prostorih v drugem nadstropju samostana, ki so prepuščeni ranjenim vojščakom, se je zelo pohvalno izrazil, češ, da so v zdravi, zračni legi. Pri odhodu odtod so mu Nadpastir izrekli posebno zahvalo za obisk bazilike ter so priporočili Njega in vso presvetlo cesarsko hišo varstvu Matere milosti.

Med tem, ko je nadvojvoda obiskal rezervno bolnišnico št. II. (v dij. semenišču, v gimnaziji in učiteljišču), so se prevzv. gospod knezoškof podali v novo poslopje cesar. Franc Jožefovega jubilejnega učiteljišča šolskih sester, ki je zdaj tudi izpremenjeno v vojaško bolnišnico, in čigar prostori so bili za prihod cesarskega gosta z zelenjem in zastavami krasno ozaljšani. Nadpastir so nadvojvoda spremili po vseh sobanah, v katerih leži že mnogo ranjencev, in katere so visokemu nadzorovatelju posebno ugajale vsled svoje prostornosti in krasne notranje oprave. Ko je nadvojvoda, naprošen od premil. g. knezoškofa, vpisal svoje ime v spominsko knjigo zavoda, se je prijazno poslovil od prevzvišenega g. Nadpastirja in od predstojništva šolskih sester ter nato nadaljeval nadzorovanje bolnišnic na desnem dravskem bregu. Popoldne je odpotoval v Ptuj. Povodom njegove navzočnosti v Mariboru so plapolale raz knezoškofijsko palačo in raz nekatere druge hiše v mestu cesarske zastave.

Nemški nacionalci in bodoča notranja politika v Avstriji. Dne 6. t. m. se je vršilo v Johannesholu na Dunaju zborovanje nemškonacionalnih zaupnikov Nižje-Avstrije. Na sestanek so došli toliko zaupniki nižjeavstrijskega Volksbunda, ki obsega organizacije nemških nacionalcev po deželi, kolikor tudi glavno vodstvo združenih nemških nacionalcev na Dunaju. Navzočih je bilo tudi več poslancev. Referati so se bavili z bodočim razvojem nemško-avstrijske politike. Referenti so razpravljali o perspektivah, ki se odpirajo za nemštvo v Avstriji in za bodočno državnopravno in narodno obliko avstrijske države. Tudi so razpravljali o pričakovanjih in nadah, ki da jih morejo Nemci v Avstriji opravičeno gojiti glede bodoče smeri notranje politike v Avstriji. Sledilo je še poročilo o delovanju organizacije nižjeavstrijskih nemških nacionalcev med vojno. — V kolikor smo poučeni, posvečajo hrvatsko-slovenski politični voditelji dogodkom v nemškonacionalnih krogih neprestano potrebno pozornost.

Cerkvena vest iz Koroške. Na župnijo Reberca je bil investiran vlč. g. Anton Žak, župnik v Poreč ah ob jezeru.

Obsodba radi krive obdolžitve. Župnik g. Evald Vračko iz Št. Ilja v Slov. gor. je bil 3 tedne v preiskovalnem zaporu v Gradcu. Širili so o njem razne neresnice, češ, da drži s Srbi, da je pošiljal v Srbijo denar itd. V Selnici ob Muri je širil take neosnovane novice rudniški delavec Franc Ploč. V četrtek, dne 17. decembra, se je moral isti pri tukajšnjem okrajnem sodišču zagovarjati. Ploč je vse tajil. A priča je dokazala, da je res o župniku govoril te reči. Sicer je bil nazadnje sam prisiljen priznati. G. župnik Vračko je bil pripravljen, mu odpustiti, kar je pa preprečilo obtoženčevo obnašanje. Dobil je 5 dni zapora.

Deputacija iz Haloz pri c. kr. namestniku. V imenu poslancev Kmečke Zveze za Ptujski okraj je vodil v torek deželni odbornik dr. Verstovšek deputacijo treh zastopnikov, katere so izvolili župani celih Haloz, k c. kr. namestniku v Gradec. Odposlanstvo je označilo namestniku veliko bedo v Halozah, pomanjkanje živil in slabo trgovino s pridelanim vinom in prosilo hitre pomoči. Namestnik je obljubil, takoj preiskati celo zadevo in storiti potrebne korake. — Posl. dr. Jankovič je govoril te dni na Dunaju v komisiji za državne dolgove o tej zadevi in se podal k finančnemu ministru baronu Engelnu, od katerega je zahteval izdatne podpore. — Za vinorejce celega Spod. Štajerja pripravlja Kmečka Zveza akcijo, da bi vinorejci vsaj lahko prodali svoj pridelek. Tudi v tem oziru je interveniral dr. Jankovič že na Dunaju in dr. Verstovšek v Gradcu.

Italijanska kraljica Helena. Iz Milana se poroča: Poročilo „Secola“, da se bo podala kraljica Helena v Florenco in tamkaj v Palazzo Pitti čakala poroda, ne odgovarja resnici. Priprave za porod se izvršujejo v Kvirinalu. Zdravstveno stanje kraljičino je izborno.

† Iv. pl. Zajc. Dne 15. t. m. je umrl v Zagrebu slavni hrvatski skladatelj Ivan pl. Zajc, ki spada med najplodonosnejše glasbenike sedanjosti. Število njegovih del presega število 1000. Po odredbi hrvatskega bana bo pokopan pokojnik na stroške kraljevine, častni grob mu daruje zagrebška mestna občina.

„Zora“, glasilo slovenskega katoliškega dijaštva in slovenskega katoliškega akademičnega starešinstva radi sedanjih razmer letos nekoliko zakasni, ker je že drugi urednik klican pod orožje. — Uredništvo.

Na novem vseučilišču v Požunu poučuje sedaj 12 rednih profesorjev, 2 izredna docenta in 1 lektor. Prizadevanje katoličanov, da se katoliški učenjaki primerno upoštevajo, je imelo uspeh. Izmed 15 docentov je 11 katoličanov.

Leonova družba. Prva številka „Časa“ bo izšla prihodnji teden. Na ogled „Časa“ ne bomo pošiljali; novi udje naj se torej kmalu priglasijo. Članarina Leonove družbe znaša letnih 6 K. Razen „Časa“ bodo udje za leto 1915 prejeli naslednji književni dar: 1. Izbrani spisi P. Stanislava Škrabca, 2. Poljudno zgodovinski spis dr. J. Grudna: Slovenski

Katoliško dijaštvo v Nemčiji. Zveza katoliških dijakov v Nemčiji ima 9340 članov, ki pripadajo 52 društvom. Med temi so seveda tudi podporni in častni člani, ki število aktivnih dijakov izdatno krepe in množe.

Za varstvo otrok so izšle nekatere nove odredbe, ki dovoljujejo, da sme varstveno sodišče očetu vzeti očetovske pravice in ga postaviti pod nadzorstvo, ako bi se nenravno in nesramno obnašal. — Zavod, ki sprejme zanemarjenega otroka v varstvo in vzgojo, sme od sodišča zahtevati, da ostane otrok v zavodu, dokler ni končana njegova odgoja. — Ako se oče in mati ločita, določi sodišče, kdo naj ima otroke. Stroške za otroke plača oče. — „Za svojega“ sme vzeti kakega otroka tisti, ki je dovršil že 40. leto.

Vojni kurat g. Zagoršak piše dne 9. decembra z bojišča: Včeraj, ko sem ravno oddal na pošto za Tebe prav dolgo pismo, dobimo celo vrečo pisem in kart. Dobil sem 35 komadov, mislim, da še ni to vse, a večina, tako da si lahko storim sodbo o vsem. Bil je res ta dan za nas dan veselja. Predpoldan smo bili pri sv. maši, popoldne pa dobimo pošto. Kakšne volje smo bili, se ne da popisati, ampak samo čutiti. Dobil sem pisma od vseh strani, da, celo od brata, o katerem sem slišal, da je že med rajnimi, a mi piše, da je še zdrav. Današnji dan porabim za to, da odgovarjam na vse strani. Ker se zopet nekaj plete, kakor se sliši, bodemo najbrž spet kmalu marširali. Kam? To ve samo Bog. Sedaj je za nas bolje. Sovražnik se v resnici umika na celi črti! Izgube so strašne. Nimaš niti pojma. Kako hudo nas pač Bog tepe. Piši spet kaj kmalu! Na mir še sedaj niti ne mislimo. Pozdrav!

Zanimiva izjava ranjenca. Vojaški duhovnik ima kratek nagovor med vojnim odmorom. Preden pa konča, reče še to-le: „. . . In slednjič iskreno prošnjo: Moliti morate! Eno uro je tega, kar sem bil v bolnišnici. Med ranjenci je tudi Bavarec, ki ga je granata strašno zdelala. Zdravniki strme ob njegovi potrpežljivosti. Vprašam, kako more grozne bolečine prenašati tako potrpežljivo, je segel z neranjeno desnico v nedrije ter pokazal mal križec z besedami: „Ta pomaga!“ Vse je umolknilo v dvorani . . .“

„Meni nič ne pomaga!“ Izmed 12.000 vojakov, ki so meseca avgusta v Lincu prejeli škapulir Matere božje, jih je bilo le malo, ki so se pomišljali, bi ga li vzeli ali ne. Nekdo je bil še celo vidno v zadregi, ko so mu ponudili to blagoslovilo ter ga je zavrnil, češ: „Saj mi itak nič ne pomaga, ker sem starokatoličan.“ Čisto mirno mu reče nato dama, ki mu je ponudila škapulir: „Le vzemite, le! Naša ljuba Gospa bo tudi vas varovala.“ Vojak vzame ter gre v vojašnico. Malo dni nato sta se vojak in ta dama zopet sešla in sicer v cerkvi. Po službi božji pravi vojak: „Tisočkrat vam Bog povrni, da ste mi izročili škapulir! Od takrat mi ni bilo več prestati brez prejšnje vere, ki sem si ji izneveril vsled kljubovanja. Tudi „svojim“ sem na dom pisal; vsi so se povrnili v naročje sv. katoliške Cerkve. Z mirno vestjo grem sedaj na vojsko. Kamen, ki me je dolgo tlačil, se mi je odvalil od srca. Ta milost mi je došla po škapulirju Matere božje!“

* **Francozi na potu poboljšanja?** Kakor se poroča iz Rima, se vršijo zadnji čas po vsej Franciji vsak dan službe božje v katoliških cerkvah, da bi se izprosila zmaga francosko-angleškemu orožju. V veliki pariški cerkvi „Notre-Dame“ je preteklo nedeljo bral sam kardinal nadškof Amiette slovesno sv. mašo. V Parizu, kakor tudi po vseh drugih mestih, so se tudi zastopniki oblasti in višji častniki udeležili sv. maš.

* **Vpoklic črnovojnikov** od leta 1877 do 1872 na Hrvaškem Zagrebški listi priobčujejo naslednji poziv mestnega načelstva: „Črnovojniški obvezanci pododelka B, rojeni leta 1877 do vključno 1872 brez ozira na pristojnost, ki stanujejo v področju mesta Zagreb, to je vsi tisti, ki so bili bodisi potom rednega nabora, bodisi potom nadpregleda za orožje nesposobni spoznani, se imajo dne 9. decembra t. l. brezpogojno in pod pretnjo postavnih posledic javiti pri mestnem načelstvu.

Umrl junaške smrti. Nadporočnik pešpolka št. 30, Pavel Bicek, sin c. kr. nadgeometra v Mariboru, g. Antona Bicka, in brat mariborskega sodnika dr. Bytzegga, je v rezervni bolnišnici v Novem Sandecu umrl na ranah, dobljenih na bojišču. Njegovega brata, okrajnega komisarja pri deželni vladi v Ljubljani,

rezerv. poročnika dr. Fr. Biceka, ki se je boril na južnem bojišču, pa pogrešajo. Oba junaška brata, Pavel in Franc, sta bila vrla Slovenca!

* **Največja armada,** ki je kdaj obstojala, je stala pod vodstvom kneza Karla Schwarzenberga l. 1814 v bitki pri Lipskem. Štela je 325.000 mož, največje število bojevnikov, ki so stali pod enim poveljnikom. To je bila pač največja armada, nikakor pa ne največja bitka. Nasprotnik Schwarzenbergov, Napoleon, je imel samo 170.000 mož. V bitki je bilo torej ravno pol milijona mož. Največja dosedanja bitka je bila bri Mukdenu med Japonci in Rusi, kjer je stalo 624.000 mož. Japoncev je bilo par tisoč več. Bilo jih je namreč 314.000, katerim je poveljeval markiz Oyama. Ta je torej poveljeval za Schwarzenbergom drugi največji armadi na svetu. Tretja največja bitka je letošnja, večdnevna bitka pri Metzu, kjer sta imela poveljnika po 300.000 mož. Do 300.000 mož se je v prejšnjih večjih bitkah bojevalo na obeh straneh, tako n. pr. pri Smolenskem l. 1812., pri Gravelotte l. 1870. itd. Pri Kraljevem Gradcu si je stalo nasproti 435.000 mož.

Zadnja poročila, došla v petek, 11. dec.

Rusi se umikajo na celi črti.

Dunaj, 17. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglaša:

Kakor je posneti iz zadnjih poročil, ni nobenega dvoma več, da je odpor ruske glavne bojne sile zlomljen. Na južnem krilu so Avstrijci v večdnevni bitki pri Limanovem, na severu naši zavezniki pri Lodzu in sedaj tudi ob reki Bzura sovražnika popolnoma potolkli. Sovražnik je bil nato vsled našega prodiranja črez Karpate (v Galicijo) od južne strani ogrožen in prisiljen, da je nastopil **splošno umikanje.** Rusi se v karpatskem predozemlju na umikanju trdovratno borijo z našimi četami in skušajo na ta način deloma kriti svoje umikanje. V tem prostoru so naše čete na črti Krosno—Zakliczyn sovražnika napale. Na ostali bojni črti se umikajoči sovražnik zasleduje.

V Srbiji.

Gradec, 18. decembra.

Vojaški strokovnjaški poročevalec graške „Tagespošte“ poroča o položaju na srbskem bojišču: V Srbiji zadnje dni ni prišlo do nikakih večjih borb. Dozdeva se, da je srbska armada pri svojem prodiranju obtičala. Splošno je položaj na srbskem bojišču nespremenjen.

Carjev pribočnik v važni zadevi v Bukarešti.

Bukarešta, 17. decembra.

Budimpeštanski list „Universul“ poroča, da je priplul ruski parnik „Wolgoria“ na krovu z ruskim polkovnikom generalnega štaba in carjevim pribočnikom Wisotzkyjem v luko Tulcea. Pribočnik in kapitan, ki ga je spremljal, sta se odpeljala s popoldanskim brzovlakom proti Bukarešti, baje v posebni zadevi, kateri pripisujejo v ruskih diplomatičnih krogih veliko važnosti.

Očividec opisuje obstreljevanje angleške morske obali.

Amsterdam, 17. decembra.

Listi poročajo iz Londona: Očividec, ki je videl obstreljevanje Scarborougha, pravi, da so pokazale nemške vojne ladje izvanredno hladnokrvnost in junaštvo. Iz ničesar se ni videlo, da so bile nemške in ne angleške ladje. Priplule so v zaliv in so se približale Pier-Meer, kar še nikoli poprej ni storila nobena vojna ladja, kakor daleč seže spomin. Najstarejši ribič v Scarboroughu pravi, da bi se nobeden ladjevodec ne upal spraviti ladjo tako blizu do obrežja. Ranjeni pomorščak iz Hartlepoola pripoveduje, da so angleške obrežne baterije krepko odgovarjale na obstreljevanje nemških ladij. Prvi strel nas je ravno zadel, ko smo zapustili pristanišče. Padel je na poveljeniški mostož, mi pa napravi dosti škode. Ne verjamem, da so naše krogle zadele nemške vojne ladje. Naša ladja je bila trikrat zadeta in mi smo zbežali v notranjo luko. Druga križarka, ki je zapustila Hartlepool, je ostala popolnoma nepoškodovana.

Angleži v strahu.

Kodanj, 17. decembra.

Utis, ki ga je napravilo na Angleškem nenadno obstreljevanje angleškega obrežja po nemških ladjah, se težko da popisati. Strah in presenečenje ni samo v obstreljevanih mestih izredno veliko, ampak tudi prebivalstvo na deželi je silno razburjeno. Angleži so sedaj radi nenadnega nemškega napada bolj preplašeni, kot kedaj poprej. V Angležih se je sedaj nezaupanje proti lastni mornarici še bolj oživelo. Angleška javnost je bila prvotno do dobro prepričana, da se bo angleškim ladjam posrečilo, odrezati nemškim križarkam pot v domačo vodovje. To upanje je sedaj Angležem splavalo po vodi. Zadnje poročilo angleške admiralitete pravi, da so angleške bojne ladje takoj, ko je došlo poročilo, da Nemci obstreljujejo angleško obrežje, skušale prisiliti nemško brodovje v boj in jim zapreti povratek v domovino. Angleški načrt se je izjalovil. Nemške križarke so se po obstreljevanju in ko so Angleže dovolj preplašile, obrnile in izginile v gosti megli v neznano smer. Angleško ljudstvo živi sedaj v prepričanju, da je angleška admiraliteta s svojim nejasnim poročilom hotela zakriti nov težki poraz angleškega vojnega brodovja.

Angleži bežijo.

Zasebna poročila iz Londona pravijo: Prebivalstvo ob obrežju, kjer so se pokazale nemške ladje, in tudi v bližnjih mestih na deželi, je bilo takoj po nemškem napadu silovito razburjenje. Strah in groza, ki se je nenadoma polastila Angležev, je bila nepopisna. Ljudstvo je začelo v velikih množinah bežati dalje v notranjost Anglije. Naval na železniške vlake je bil splošen. Ceste, ki vodijo iz obrežnih mest na deželo, so bile polne strahopetnih beguncev, ki so nosili seboj culice z obleko.

Žrtve nemškega napada.

London, 17. decembra.

Uradno se poroča iz mesta Scarborough, da so nemške krogle v mestu usmrtile 12, ranile pa 23 oseb.

Nemško uradno poročilo. — Odločitev je padla.

Berolin, 17. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 17. t. m. predpoldne poroča:

Pri Nieuportu so Francozi nadaljevali napad, toda brez vsakega uspeha. Poskušali so tudi napadati pri mestih Zillebecke in Pa Bassee. Ti napadi Francozov so bili odbiti, pri čemur so imeli težke izgube.

Francozi so poskušali napraviti pri Soissonu most čez reko Aisno, toda nemška artilerija je preprečila poskus Francozov.

Izhodno od mesta Reimsa so Nemci porušili francoski nasip.

Od izhodne in zahodne druske meje ni nič novega. Od Rusov napovedana ofenziva proti Šleziji in Poznanju je popolnoma zlomljena. Na celem Poljskem so se morale ruske armade po trdovratnih in srditih frontalnih bojih umaknili. Zasledovanje Rusov se vrši povsod.

V bojih, ki so se vršili včeraj in predvčeraj, je odločila zmago hrabrost zahodno-pruskih in hesenskih polkov. Sadovi te odločitve se tačas še ne morejo pregledati.

Dosedanji uspehi turške armade.

Posebni poročevalec „Az Estov“ poroča iz Carigrada: Neka visoka oseba mi je dala sledeča pojasnila: Pogledati se mora le zemljevid, da se razvidi, s kakšnimi težavami je zvezano, če se odpeljejo čete na dve tako oddaljeni bojišči. Po Črnem morju se brez obrambe vojnega brodovja ne morejo prevažati vojaki. Železnica je zgrajena še le do Angore. Od tam morajo čete korakati čez Šivas in Eršinžan do Erzeruma, približno 900 km daleč, za kar potrebujejo 30 do 40 dni. V Siriji je sličen položaj. Čete morajo korakati peš čez puščavo v Bagdad. Od obrežnega mesta El Arš do Sueškega prekopa morajo Turki prekoračiti najmanj 250 km dolgo cesto skozi puščavo. Kljub temu so že došli močni beduinski oddelki do Sueškega prekopa. Turki zbirajo svoje čete pri Damasku in ko jih zberejo, morejo še le pričeti proti Egiptu. Transportne težave seveda ovirajo vse vojaške operacije. Operacije morajo biti previdne. Prava vojska se še ni pričela niti na Kavkazu in tudi ne v Egiptu.

Današnji številki priložimo poštne položnice katerih se naj naročniki poslužijo pri vplačevanju naročnine.

Darovi za podpiranje vojakov, poslani na nabiralni odbor v Mariboru (Koroška ulica št. 5).

(Konec.)

Fr. Irgl, župnik, Vransko, dar Mohorjanov 96 K; M. Zemljič, župnik, Sv. Tomaž, 30 K; Katika Medved, Laporje, 41 K 20 v; Jakob Menhart, župnik, Velika Nedelja, 134 K; občina Tergovič, župan Skuhala 17 K 30 v; občina Bukovec, župan Vrečko, 16 K 62 v: občinski urad Gabernik, župan Goričan, 4 K 60 v; Alfonz Svet, župnik, Št. Vid pri Ptuju, nabral 110 K 20 v; J. Veršič, Novavas, Sv. Marko, 21 K; Anton Lekše, Mozirje, 58 K 50 v; župni urad Marija Nazaret 30 K; Ant. Bovha, župan, Verače, 32 K; Fr. Kukovič, Dobrna, nabral 84 K 3 v; občina Dobrna 40 K; občina Vodranci 21 K 70 v; občina Turski vrh 17 K 59 v; dr. Anton Suhač, Sv. Ana na Krembergu, nabral 84 K; občina Staranovavas, župan Stuhec nabral 25 K; občina Gerlova 20 K; občina Imeno 44 K 68 v; Fr. Plevnik, Tržišče, 52 K; občina Videm 108 K 66 v; občina Vučjaves 25 K; dr. Rudolf, odvetnik, Konjice, 60 K 50 v; Toličič Marija, Račje, 1 K; Marija Krainz, kuharica v Vojniku, 4 K; E. M., Maribor, 10 K; Janko Ilc, kaplan, Ruše, drugo zbirko faranov 59 K 20 v; Lorenčič V., župnik, Št. Ožbald, 20 K; Matija Karba, župnik, Zreče, nabral 60 K 82 v; Ivan Vogrinc, kaplan, Braslovče, nabral 367 K; G. Ferme, župnik, Novaštifta 35 K 50 v; Erhatič Martin, kaplan, Sv. Anton v Slov. gor., 311 K 17 v; Jakob Očgerl, župnik, Sv. Andraž v Slov. gor., 97 K 20 v; občinski urad Hlaponci 32 K; Anton Šijanec, župnik, Sv. Jurij v Slov. gor., 128 K 90 v; župnijski urad Studenice pri Poljčanah 60 K; Franc Rižner, občinski predstojnik v Gajevcih, 61 K 66 v; Toplak Franc, kaplan, Središče, 14 K 80 v; g. Fleck, prošt ptujski, 37 K; g. župan Galunder, nabrala dekleta pri Sv. Križu nad Mariborom, 100 K; č. g. Štrakl, župnik, Št. Peter pod Mariborom, 38 K 30 v; Neimenovana, Maribor, 5 K in nogavice; M. Zorko, kaplan na Hajdinu, nabrale večinoma članice Marijine družbe 350 K; župnija Sv. Trojica v Slov. goricah 145 K 23 v; Anton Turnšek, Rečica, zavoj tople obleke in zavoj krpic za noge; šolsko vodstvo pri Št. Lenartu v Slov. goricah, poslal naučitelj Kopič, zavoj krpic za noge; dr. Ljudevit Štiker, odvetnik, Brežice, zaboj cigaret in tople obleke; Ivan Lenart, nadžupnik, Šmartno, kot tretji prispevek 45 K; Anton Kocbek, župnik, Sv. Križ, 100 K; J. Kolarič, dar Malonedeljčanov 10 K; J. Rožman in Miha Škruba nabrala 20 K; M. Jurkovič, dekan, Ljutomer, 50 K; županstvo Gornjigrad 52 K; Franc Lekše, župnik, Luče, dar župljanov 22 K; občina Jurovce 11 K 55 v; Josip Kralj, dekan v Zavrču, 45 K; Martin Roškar, Lastomerci, 5 K 80 v; Fr. Korelj, župnik, Loče, 11 K 30 v; dr. Ivan Benkovič, Celje, 51 K; županstvo okolica Mozirje 65 K 91 v; županstvo Šetarova Radeha 51 K 30 v; Peršuh Jernej, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 2 K; v župniji Sv. Anton v Slov. goricah so nabrali: Markovič Alojzija in Bezjak Ivanka, nabrali v občini Brengova 77 K 92 v, Horvat Ana in Zelenko Neža, nabrali v občinah Zupetinci in Smolinci 58 K 10 v, Jurančič Matilda in Vršič Marija, nabrali v občinah Andrenci in Sv. Anton 49 K 3 v, Poljanec Marija in Borko Treza, nabrali v občini Cogetinci 31 K 24 v; Peklar Alojzija in Repič Treza, nabrali v občini Čagona 19 K 88 v, občinski odbor Cogetinci 35 K, občinski odbor Andrenci 30 K, veteransko društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. 10 K, skupaj 311 K 17 v; Matija Peklar, župan v Št. Jakobu, nabral 30 K; občinski urad Polzela 20 K; Fr. Gomilšek, župnik, zbirko župljanov 20 K; okrajni odbor Slovenjgradec po načelniku g. Gürtherju 198 K 50 v; obč. Frankovec-Loperšice nabrala 39 K 70 v; župnijski urad Šmartno v Rožni dolini, dar Mohorjanov 13 K 70 v; A. Pinter, Slov. Bistrica, 5 K; občina Juršinci po županu Horvatu 14 K 20 v; F. Časl, župnik, Trbovlje, zbirko 70 K; občina Ptujska gora 20 K; Franc Bratkovič, župnik v Negovi, dar Mohorjanov in zbirka župljanov 42 K 14 v; šolsko vodstvo Št. Lenart v Slov. goricah po g. naučitelju Kopiču zaboj toplega perila; šolska voditeljica Tončka Rebolj dva zabojčka pletenja, ki ga je darovala šola Št. Lenarta pri Ormožu in pa župnija. — Izročila se je c. kr. štajerskemu namestništvu v Gradcu lepa svota **21.166 K 39 v.** Cesarski namestnik je zlasti povdarjal, da že zbirke na Spodnjem Štajerskem za Rudeči križ in za vojaštvo dokazujejo, kako patrijotičnega duha je slovensko ljudstvo, ki žrtvuje toliko, kakor malokje, dasiravno je znano, da ni bogatašev med njim, kakor v mestih. Odbor se še enkrat zahvaljuje vsem poverjenikom in poverjenicam, ki so s čudovito vnemo prevzeli nalogo pobiranja darov. Bog daj, da bi prišli ti darovi vojakom v roke in jim nudili vsaj nekaj uric veselja za božične praznike!

Ranjeni in padli.

Pešpolk štev. 47:

Baldas Karol, rezervist, ujet; Mehia Jožef, pešec, ujet; Nordio Rihard, poročnik, ujet; Gartlgruber Kajetan, poročnik, ranjen.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Stanzl Franc, praporščak, mrtev; Stauffer Leopold, kadet, mrtev; Voslar Tomaž, praporščak, r; Vrhovsky Viljem, praporščak, r; Wewalka Friderik, praporščak, r; Zwenk Franc, kadet, ujet; Arh Martin, pešec, r; Balon Karol, pešec, r; Brglez Anton, pešec, r; Bernard Mirko, četovodja, r; Bernard Ferdo, pešec, mrtev; Bervar Karol, pešec, mrtev; Bezjak Anton, pešec, mrtev; Bitenc Janez, rezervist, r; Bobek Bernhard, pešec, r; Bočko Anton, pešec, r; Bogme Šimon, frajtar, r; Bovin Jožef, pešec, mrtev; Borko Anton, pešec, r; Bradan Franc, pešec, r; Brunner Matevž, četovodja, r; Burkelc Matevž, frajtar, mrtev; Čauš Jožef, pešec, mrtev; Centrih Jakob, pešec, r; Činžar Franc, pešec, r; Cokan Martin, pešec, r; Colner Franc, pešec, mrtev; Črešnar Janez, pešec, mrtev; Cvetko Janez, frajtar, r; Cvetkovič Martin, korporal, r; Damiš Franc, pešec, r; Delnjak Franc, pešec, mrtev; Deutscher Jožef, pešec, r; Deutschman Alojzij, pešec, r; Deutschmann Anton, pešec, r; Deutschmann Janez, pešec, r; Dokl Friderik, pešec, r; Drebovc Anton, pešec, r; Drobinc Franc, pešec, r; Drofenik Franc, pešec, r; Edelsbrunner Jožef, pešec, r; Efferl Jožef, pešec, r; Emeršič Franc, pešec, r; Erban Anton, pešec, mrtev; Erber Avgust, pešec, r; Ferlan Laurent, frajtar, r; Ferš Anton, pešec, r; Finster Jan., četovodja, mrtev; Forte Jožef, korporal, r; Fošnerič Šim., frajtar, r; Fras Tomaž, pešec, r; Fritz Jurij, pešec, r; Gačnikar Martin, frajtar, r; Gajšek Urban, frajtar, r; Glas Jožef, pešec, mrtev; Glavnik Ernest, pešec, r; Glogovšek Franc, frajtar-tit. korporal, r; Glogovšek Martin, pešec, r; Gnus Rudolf, četovodja, r; Gošnik Martin, pešec, r; Gračner Jernej, rezervist, r; Gregorc Rudolf, pešec, r; Grejner Franc, pešec, r; Gril Miha, frajtar, mrtev; Grinschgl Alojzij, pešec, r; Gutman Jožef, pešec, r; Hajdič Avgust, pešec, r; Harb Mihael, pešec, r; Harzl Jožef, pešec, r; Heršek Jernej, pešec, r; Herwohl Janez, frajtar, r; Hödl Jožef, frajtar, r; Hopfer Mihael, pešec, mrtev; Fr. Horvat, pešec, r; Hovorka Franc, frajtar, mrtev; Hubmann F., pešec, r; Ifčič Janez, pešec, r; Januš Alojzij, korporal, mrtev; Janžekovič Vid, frajtar, r; Jelenko Rudolf, pešec, r; Jöbstl Anton, pešec, r; Jevšenak Ignacij, korporal, r; Judež Anton, pešec, mrtev; Jurčak Janez, pešec, r; Jurkovič Janez, pešec, r; Kainz Jožef, frajtar, r; Kajnih Janez, pešec, r; Karba Oton, pešec, r; Karnjeca Blaž, pešec, r; Kašel Henrik, frajtar, mrtev; Kernar Janez, pešec, r; Kervišek Andrej, pešec, mrtev; Kisovar Leopold, korporal, r; Klaužer Franc, frajtar, r; Klenovšek Franc, pešec, r; Klug Franc, pešec, r; Kolar Jožef, pešec, r; Kolarič Franc, četovodja, r; Kolarič Janez, pešec, mrtev; Kollmann Karol, pešec, r; Kolarič Franc, pešec, r; Komar Franc, pešec, r; Kopušar Franc, pešec, r; Kornbüchl Rihard, pešec, r; Kos Janez, frajtar, r; Košič Jernej, pešec, r; Kovačič Andrej, pešec, r; Krajnc Leopold, pešec, r; Krajnc Mihael, pešec, r; Kratina Reinhold, četovodja, r; Krauthakl Miha, pešec, mrtev; Kraxner Franc, korporal, r; Kroše, Franc, pešec, r; Krošel Miha, pešec, mrtev; Kunst Anton, pešec, r; Kušak Fr., enoletni prostovoljec, r; Labič Jožef pešec, r; Laubič Valentin, korporal, mrtev; Langegg Jakob, pešec, r; Laznik Karol, pešec, mrtev; Lehr Karol, trobentač, r; Leser Alojzij, pešec, r; Lesjak Jakob, pešec, r; Lorenčič Rudolf, pešec, r; Maček Jernej, pešec, r; Makovšek Janez, rezervist, mrtev; Mandl H., frajtar, r; Marčin Karol, pešec, r; Marin Anton, pešec, r; Maurič Anton, pešec, r; Meško Alojzij, frajtar, r; Miklavc Peter, pešec, r; Moset Janez, pešec, r; Naprudnik Jožef, frajtar, r; Ober R., pešec, r; Ogorelc Janez, pešec, r; Omerzo Franc, pešec, ranj.; Ornik Janez, pešec, mrtev; Orač Franc, pešec, r; Osojnik V., pešec, r; Ozebek Janez, pešec, r; Pajk Jakob, frajtar, r; Papež Šimon, pešec, r; Paulinc Franc, frajtar, r; Peček Franc, pešec, mrtev; Peklar Albin, pešec, r; Peklar Miha, pešec, r; Perko Janez, pešec, r; Pestemer Jožef, pešec, r; Plajzel Janez, pešec, r; Platinovšek Alojzij, pešec, r; Plavšek Matija, pešec, r; Podgorelec Martin, pešec, r; Podrižnik Franc, pešec, r; Polanc Janez, pešec, r; Pozer Miha, pešec, r; Potočnik Štefan, frajtar, r; Požnik Franc, pešec, mrtev; Presiček Jožef, pešec, r; Prettenhofer Avgust, pešec, r; Pristovnik Anton, korporal, r; Puncer Alojzij, pešec, r; Purgaj Franc, frajtar, r; Pušnik Janez, rezervist, r; Rainer Franc, pešec, r; Rečnik Jožef, korporal, r; Ricko Andrej, frajtar, mrtev; Rižner Anton, pešec, r; Rakovec Jožef, pešec, mrtev; Ropnik Martin, pešec) r; Rosman Alojzij, korporal, mrtev; Ruter Janez, rezervist, r; Rutter Janez, rezervist, r; Schabl Janez, frajtar, r; Schamper Jakob, pešec, r; Scharlach Matija, pešec, r; Schutzer Alojzij, pešec, r; Scheibengraf Anton, rezervist, r; Schilak Jakob, pešec, r; Schmidt Jožef, pešec, mrtev; Schrotter Henrik, pešec, r; Štor Štefan, pešec, r; Schweizger Franc, frajtar, r; Šegula Jožef, frajtar, r; Seifried Franc, pešec, r; Železnik Jurij, frajtar, r; Šepetauc Janez, rezervist, mrtev; Siegl Maks, četovodja, r; Škafer Jan., pešec, r; Skerbiš Franc, pešec, r; Skoberne Janez, rezervist, mrtev; Škof Leopold, pešec, r; Škorjanec Peter, pešec, r; Jan. Škvarc, pešec, mrtev; Smeh Jožef, pešec, r; Smeh Robert, korporal, mrtev; Smole Andrej, frajtar, mrtev; Sok Karol, nared-

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po **4 1/2 %**

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

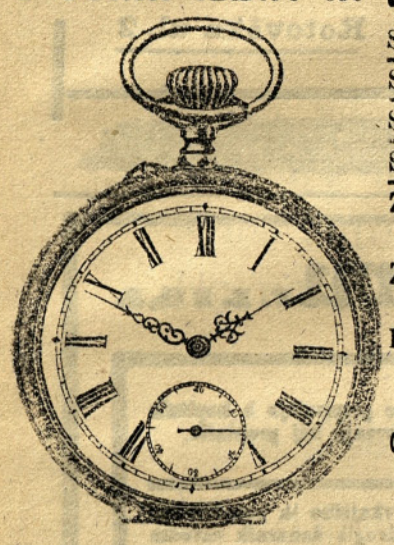

Srebrne ure za fante od	7 K
Srebrne ure damske od	8 K
Srebrne verižice od	K 2·40
Sreb. verižice damske	K 3·60
Zlate damske ure od	26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

POZOR!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine

Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom

Ustanovljeno 1880. prodaja se vse **pod lastno ceno.** Ustanovljeno 1880

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :

Celje, Narodni dom.

Franc Kolenc

Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

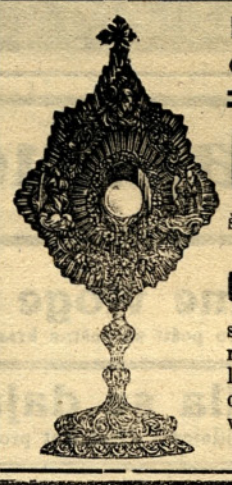

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monštranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Obleke

iz modernega in najboljšega blaga v vsaki velikosti izdeluje **točno** in **solidno** po **najnižjih cenah**

Jakob Vezjak

krojaški mojster

v Mariboru

Grajski trg, v gradu

Imam tudi bogato zalogo izgotovljenih oblek.

A. Wesjak, Maribor

„Pri železnici“

Glavni trg vogal Stolne ulice

Priporoča svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po jako znižanih cenah.

Znano je, da se kupi

Ksolnc

pri staroznani domači zanesljivi trgovini **ne samo po ceni ampak tudi prav dobro:**

Sukneno blago (štofi za moške in dečke.)
Novomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovejše perilno blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Blago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Predpasnikov velika izbir, za prati in iz črnega atlasa,
Zmiraj novosti robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor

Gosposka ul. D. **(Herreng. D)**

POZOR! POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelj, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarič .·. Maribor,

Gosposka ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago **veliko ceneje**, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastonj.

Absolutno zajamčeno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postaji Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem mi ponujeno mesto vojaškega zdravnika na bojnem polju začasno še preložil ter zopet ordiniram redno vsaki dan v svoji hiši, trg Sv. Jurij ob juž. žel.

Dr. Josip Ipavic,
okrožni zdravnik.

Končna zmaga je skoro zagotovljena

Božično dete se bliža in vse obetajoče Novo leto je skoraj že pri nas . . .

Predragi rojaki!

Razlega se na vseh straneh bojni grom — pada živo snopje — toda nas navdaja ljubka nada ter nas prešinja tudi prepričanje, da zavladajo v kratkem za našo preljubo domovino najsrečnejši časi.

Zbirajo se že s posebnim veseljem in z veliko požrtvovalnostjo krasna božična darilca za naše junaške vojake.

Izvanredno mnogo smo že nabrali! V moji trgovini se je pokupilo mnogo tozadevnih rečij, ker imam veliko zalogo. Skrajni čas je za odpošiljatve. Požurite se z nakupovanjem, da ne bode zakasnitve, osobito ker dajam velike ugodnosti. Pri teh pošiljatvah grem vsakemu odjemalcu v vseh rečeh prav rad na roko. Znižal sem cene pa tudi za druge reči, — kajti nastavki cen za odeje, koce, barhent, jopiče, volnene srajce, gate, nogavice, rokavice, različne ženske robce, za možke obleke, kakor za zimske reči sploh, so izvanredno nizki.

Zaloga trpežnih perilnin v raznih velikostih za možke, ženske in otroke je velika. Šivalni stroji so prve vrste; obutev za otroke je najboljše kakovosti.

Cena za špecerijsko blago je najnižja.

Priporoča se z velespoštovanjem

Mihael Cimerman,
trgovec in posestnik v Ljutomeru.

Pohištvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izberi po zelo nizkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapeciranega pohištva.

Sloboden nakup. **Sloboden ogled.**

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Ure

Točni! Ugodne

GES. GESTEMP. TRAURINGE

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastonj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remont.-ura	K	3·50
Pristna srebrna ura	K	7·—
Original omega ura	K	24·—
Kuhinjska ura	K	10·—
Budilka, niklasta	K	3·—
Poročni prstani	K	2·—
Srebrne verižice	K	2·—

Večletna jamstva.

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Kupujem

seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske pridelke **po najvišjih cenah**

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Špecerijska trgovina

se radi odhoda k vojakom takoj proda po nizki ceni. — Ponudbe Maribor, Koroška ul. 34. 967

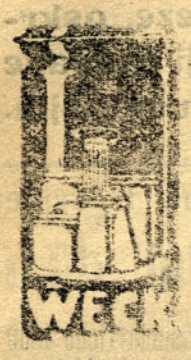

Weckove steklenice in aparati za vkuhavanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipami itd.

Za božično in novoletno sezono

priporočamo trgovcem v nakup:

Božičnih okraskov, svilnatega papirja v vseh barvah, barvani papir na eno stran v vseh barvah, krepp papir v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir — sveče za drevo, čarobne svečice. —

Cvetje za rože, žica, zlata pena, jaslice izgotovljene, podobice za jaslice, — rutke. —

Božične in novoletne dopisnice kakor tudi druge vrste po izredno nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek Celje

Graška ul. 7 **Na debelo in drobno** **Rotovška ul. 2**

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z o. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po $4\frac{1}{2}\%$, proti trimesečni odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po $5\frac{1}{4}\%$, na vknjižbo sploh po $5\frac{1}{2}\%$, na vknjižbe in poroštvo po $5\frac{3}{4}\%$ in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po $5\frac{1}{2}$ do 6%, na vknjižbo in poroštvo po 6%, na menice po $6\frac{1}{2}\%$, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

$4\frac{1}{2}\%$

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi okrobki, sprejema vse v tiskarsko stroko spadajoče dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. **Za slavne občinske, šolske in druge urade:** uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. **Za obrtnike in trgovce:** pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. **Za posojilnice, zadruge in društva:** pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prirediteljе veselic: jedilnike, vabila na plese, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. **Za posameznike:** vizitke, naslovnice, **poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi.** — Diplome za častne ude društev in **častne občane v različnih okraskih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.**

ooooo **Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.** ooooo